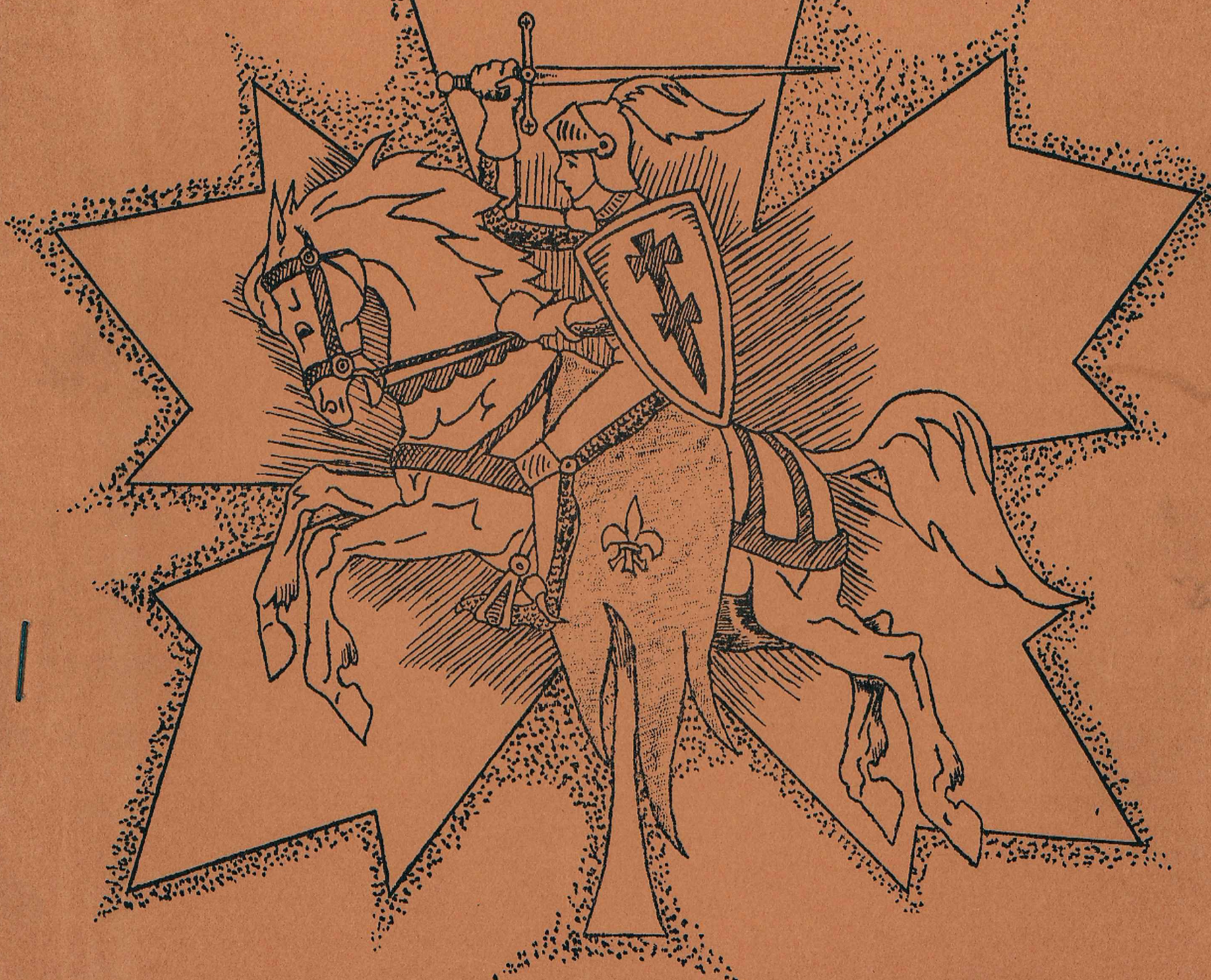

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

N E P R I K L A U S O M A L I E T U V A

(INDEPENDENT LITHUANIA)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo Žurnalas

Nr. 11 Montreal, sausis-January, 1943 metų, Tomas II

Už Išlaisvinimą Lietuvos!	For Liberation of Lithuania!
Už Ižtikiybę Kanadai!	For Loyalty to Canada!
Už Santarvės Pergalę!	For the Victory of the Allies!

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montreale

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$1.00	Canada \$1.00
Užsieny \$1.50	Other Countries \$1.50

Redakcijos ir Administracijos

antrašas:

2588 Bercy Street
Montreal, Quebec,
CANADA

T U R I N Y S

	psl.	
Lietuvos Pasiuntinybė	Linkėjimai	6
A. L. Deksnys	Meno Meilė Liet. Tautoje....	8
Jonas Budrys	Sausio Penkiolikta Minint...	11
Vincentas Budrikas	Mintys Apie Kristų	13
Antanas Vaičiulaitis	Naktis Ateina Svetur.....	15
Maria F. Jokūbyniene	Gražus Kalėdinis Leidinys...	15
Motinos Sūnus	Tauta Ir Motina	17
V. J. Budrikas	Ivykių Žygiuotė	19
J. Liaukevičienė	Mergaitė Sugrižo	25
Juozapas Žemaitis	I Darbą	28
O. Vizbarienė	Kalėdų Atmosferoje	29
Putinas	Naujiems Metams	31
Elegijus Uosis	Iš Seno Dienoraščio	32
Genys	Toronto Dienos	36
A. Aukštuolytė	Laimės Belaukiant	38
Šeimininkė	Taupumas	39
Petrutė	Montrealo Krislai	41
S. Pundziuvienė	Sudbury Apsilankius	46
.....	Open Resolution	49
.....	Laiškai	50

* * *

NAUJI METAI

Senieji praėjo, pranyko. Nuskendo, ir jau nebegriš. Bet tai tik ciline mintis kas meta kartojama; kažkokių stebuklų iš Naujų Metų laukiama; ir koks tradicingas tų lūkesčių, to sutikimo nusiteikimas! Tarytum Naujas Metas tikrai atžengia kažkokių stebuklų kūdikiu: su taikos palmėmis, su pinigų maišais, su amūro streleėmis, su angelų chorais, su bezodėmis simfonijomis, ir žmogus išitraukęs į tą patį kiekvienų metų tradicijos valsą, lūkesčiuoja, nerimsta; renkasi išėjimui vietas, sueigas, puotą... taiko, kad patektų į mylimesnių žmonių draugiją, kad sykiu iskęlus taure, pasisėmus vilties iš gražių frazių bei linkėjimų.

Tai jau įprasta. Senų metų vakaras - knibžda žmonėmis. Teatrai pagyveja: siūlo viliojancias reklamas. Kemsasi žmonės ten vidunakčiui. Smūklės pilnos. Garuoja dūmai, įvairių gėrymų kvapniai, dūzgia užėsų. Griliai, kabaretai, kavinės - apsigaubia tamsošėmis kerėjančiomis šviesomis, kur smėkliškai linguoja liuksuse ir svaiguly figūros. Visose salėse - aidi muzika. Veržiasi chalasas ir triuksmas. Ten sokama, geriama iki susvaigimo; kartais iki savęs natekimo. Prisiartinus pusnakčiui - blaktelia šviesos, tarytum senam metui - blaktelėjo paskutinė gyvybės gija; ir po to, jau linksmas triuksmas: "Nauji Metai! Nauji Metai!"

Šių Naujų Metų išvakarės, daug kuom skyrėsi nuo kitų. Tiesa, žmonės rinkosi į sueigų vietas, ruošėsi tradicingai, bet ir nors pro būgniškiausius "džiūzus", nors ir pro stipriausių taurių kvaitulius, bėgo kiekvieno širdis į nuniokiotus krastus pas tuos, kuriuos sis nelaimingas karas parbloškė.

Mes lietuviai, jautrių sielų žmonės, gal būt daugiau pajutome skriaudą. Nes grobuonys vadinami "stipriaisiais", beveik į barzdotus sunis išmainę mūsų brolius ir sesutes - išvežė į Sibiro sal-

tožiemius, į Vokietijos gelmes, ir ten prirakinę išalkusius prie nepakenciamiausių darbų - stūdo vergais. Tėvynę gi, sutrempe purvinos kojos. Visų žemės kamuoliu, liejosi kraujas.

Skaudi ironija. Užtat, šių Naujų Metų išvakarėse, nevienas lietuvis rymodamas prie stalo, ne tik apgailestavo tėvynės ir savųjų, bet suspaudęs kumštį - naujai pasiryžo:

- Kol kraujas tekės mano gyslomis, kovosiu! - Tad ir Montrealo veikliausių Tarybos narių būrelis artėjant Naujų Metų ylandai, susirinko, susibūrė, ir nors su asaromis - bet pasiryžusių ūpu padavė viens kitam ranką, ir pasisakė dar stipriau:

- Nors ir kalnai užgriūtų ant mūsų tėvynės, mes dirbsime, ir juos atkasime! Mūs širdys ir jėgos - Lietuvai, Didžiajai Britanijai, Kanadai ir tiems, kurie padės mums nuimti pančius nuo Lietuvos rankų.

Tai Naujų Metų užsibrėžimai.

Tiesa, skaudūs buvo senieji metai. Jie gal ryškiau numargo, negu visų amžių istorija. Bet už jų, ir už kitų ir kitų, buvo seni metai, prieš kuriuos lenkiasi širdis. Nors ir juos tradicija gal pieše juodomis spalvomis, giltinės pavidalu, bet jie amžiais nemaringi! Už juos kalba ilgų amžių Kultūros Istorija! Gumso visa eilė apskritoj žemėj istorinių paminklų: sventovių, piramidžių, sfinksų, galerijos visokiųjų brangių paveikslų, tapyba, skulptūra; prigrūstos milžiniškos bibliotekos knygų, žeri visa eilė puosniausio meno, aidai dvasia daugybės garsių kūrėjų, mokslo vyrų, isradėjų, idealistų, sventųjų, tai vis senųjų metų vaisiai, kurie padėjo pagrindą naujiesiems kaip žmonėms, taip ir laikui.

Tie senieji metai, tai neišsemiamų universitetų lobiai, kurių paskaitos ne uždaroje salose, katedrose, bet viso pasaulio gyvoj akivaizdoj; iš kur galima mokytis, studijuoti: atmesti kas bloga - priimti kas gera. Nerasime nei vieno tokio profesoriaus, kaip seni metai. Jie aukščiausia išmintis - sujungta visų išminčių. Jie kalba ne pavienio asmens protu, bet universaliską išmintimi. Ir, tą universale išmintį - reikia genijaus, kurs išrištų arba surištų; issijotų vien gerą, ir išvaduotų pasaulį iš chaosų.

Bet, genijai, taip dažnai negimsta. Reik ieškoti kitų išeičių. Šių laikų genijus - tai tautų vienybė. Jei tauta vieninga, ji nemirs. Ji ramsis savo genijum - vienybe, kuri galinga viena ranka - iskels savo tėvynės iš grabų! Apvainikuos nepriklausomybėmis.

Mes, Kanados lietuviai, per Kanados Lietuvių Tarybą - siekiame savo genijaus - tikrosios lietuvių vienybės. Mes skiriamės kelią, kuriuo privalome eiti, ir einame. Nors per usnis, dirvonus, per erškečius ir dagius, bet einame. Einame jau ne vienas; bet eina istisos Kanados lietuvių kolonijos! Eina Torontas, Montrealas, Winnipegas, Flin Flonas, Sudburis, Edmontonas, Hamiltonas, Gregoras, Simcoe, Halifaksas ir kiti! Čia broliška Amerika! - Brazilija! Ir Didžioji Britanija! O tai ne kitaip, kaip mūs vieninguman saukiami atbalsiai per "Nepriklausomą Lietuvą" vibruodami, gretuoja savo brolius po viena trispalve.

Kuklus tai mūsų instrumentas toji "Nepriklausomoji Lietuva", tarytum tik verkiančios kanklės, bet dorų lietuvių sirdyse - randa atbalsio. Už tai, nekarta ant jos rymau susimąsciusi, kniūbau prie masinėlės, be didžiulių prosų, be linotipų, tik ausdama širdies nytimis, nesu Jums ši Tarybos siūbuojamą ir gaudžiamą varpą, kurs visus saukia vienybėn, vienybėn!

Vienybėje mes iškelsim aukščiausią išmintį. Vienybėje mes kultūresime, pažangiuosime, prasiūsim į savą literatūrą, meną, mokslą, ir gražų morali išsiauklėjimą.

Ta žinodamas Kanados Lietuvių Tarybos centras, deda visas pastangas, kad išplėtus darbo ribas. Jau atsiranda naujų svyturių ir aukščiau minėtose lietuvių kolonijose. Tad, su Naujais Metais, su nauja energija, stokime į vieningas gretas, platinkime savo žurnalą, tobulinkime ir ugdykime, o per jį vis labiau ir labiau artėsime ir vienybinės. Kad laimėtume šį karą ir jo kovas, remkime Alijantus: kas ginklu, kas bonais ir patarnavimais. O kai būsime susijungę ir apgynę savo teises, tuomet ir mes dideliuose žygiuose turėsime balsą, kurs kalbės tautos vardu reikalingose konferencijose; reiks savo pageidavimus; ir padės uždėti Lietuvai nepriklausomybės vainiką.

Palikime šaly partijas ir sroves; šiandien tekalba vien lietuvių širdis! Nauji Metai, tesuriša mus nauju, neatskiriamu brolišku ryšiu, o senieji - tebūna gili amžių pamoka.

Marija Aukštaitė

Žmonės gema, gyvena ir miršta, bet tautos vienybės idėja - amžina.

J.T.

Per susivienijimą, pasiaukojimą; bendrus darbus ir mintis - vienintelis kelias į Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Algirdas.

Montréal, sausis-January, 1943.

NAUJU METU LINKĖJIMAI

1. Lietuvos Atstovas, Igaliotas Ministeris P. Žadeikis, Lietuvos Konsulai ir Pasiuntinybės bendradarbiai siūncia vokiečių okupacijoj kenčiantiems Lietuvos žmonėms, skaitlingiems Lietuvos trentiniams Sibirijoje, išbarstytiems po visą platųjį pasaulį Lietuvos piliečiams ir geriesiems Lietuvos draugams – Amerikos Lietuviams nuosirdžius linkėjimus, kad ateinančių metų viltys išsikūnytų, kad Amerikos tautos kilnus ryžtingumas apvainikuotų laimėjimais, ir kad mūsų brangiai Lietuvai vėl prasvistų laisvės saulutė.

Šios sezoninės šventės supuola su pasaulinio karo įvykiais. Didžiausios pasaulio galybės, imperialistinės Ašies valstybės: Vokietija, Japonija ir Italija iš vienos pusės, o iš antros pusės Amerika, Didžioji Britanija, Kinija ir Sovietų Sąjunga noroms nenuroms turėjo paaukoti ramųjį gyvenimą karą dievaikio Marso užgaidoms. Klaukus tornado paliete ne tik didžiasias tautas, bet ir mažasias, ne tik sarvuotas milijonines armijas, bet ir civilius gyventojus, neišskiriant moterų ir dargi vaikų. Tarytum visi vulkanai būtų atsiverę ir savo naikinimo energiją būtų apsupę visus kontinentus, – tarytum vargų ir prakaito, skausmų ir asarų pati gilioji jūra būtų išsiliejusi. Kokia gi tos titaniškos kovos prasme? – klausia žmonija. Koks rytojus laukia? – klausia pavergtos mažosios tautos, jų tarpe Lietuva.

Tautų žymiausieji autoritetai yra daug dėl tų dalykų galvoję ir yra daug jau pasisakę, nors ir neralutinai. Ašies valstybių karo tikslų sąrase, šalia kovos su bolševizmu, kyšo kūrimas naujų imperijų, paremtų rasine nelygybe ir mažųjų tautų pavergimu. Laisvę nylinčių tautų fronte, kuriam atstovauja Susijungusios Tautos (United Nations), matome lyg noregėtą ausrą patekant, – matome pažadą naujos, teisingesnės, laimingesnės ir žmoniškesnės santvarkos, kurioje turės viespatauti Keturios Laisvės; santvarką, kurią pramato Atlanto Čarteris – tas mažųjų tautų troškimų inkaras; santvarką, kurioje neturėtų būti vietos jokios spalvos diktatūroms. Prezidentas Roosevelt yra pareiškęs, kad "mes laimėsime karą ir mes laimėsime taiką." O toji taika, Prezidento žodžiais, busianti tokia kad "pergalė nereikės keršto, bet reikės sudarymą tokios tarptautinės santvarkos, kurioje Kristaus dvasia viespataus žmonių ir tautų širdyse."

Nepriklausoma Lietuva

2. Lietuva dviejų invazijų nuteriota, priklauso prie laisvę mylinčių tautų fronto; ji tai aktingai, tai pasingai, bet nuolat priešinasi pavergėjams ir todėl užtarnautai tikisi, kad karo pasekoje pilna politinė tautos nepriklausomybė bus atsteigta ir įkvėps jos vaikus kūrybiniam darbui, užgydys žaizdas, sukurs gerovę, prazydins kultūrą. Nėra tai tik naujametinė svajonė. Lietuvos viltys, kaip ir viltys jos kaimynų, einant Atlanto Deklaracija, tures išsikūnyti. Lietuvos didieji kaimynai yra pasizadėję nosiekti teritorialių priedų mažesnių tautų gyvybės sąskaiton. Sovietų 1940 metais deklaruota Lietuvos aneksija, kaip priešinga Atlanto Čarterio dvasiai, savaime atpuola, nes LIETUVIŲ TAUTA NĖRA ATSISAKIUSI SAVO NEPRIKLAUSOMYBĖS IR ATSISAKYTI NEKETINĄ. Taikos atėjimui pagreitinti tuo tarpu visoms susivienijusioms Tautoms ir jų simpatikams, kaip Lietuvai, tenka įtempti visas savo pajėgas. Didžiai gerbiamas p. Cordell Hull 1942 m. gruodžio 17 d. šitaip patarė visiems: "centrinis ir pirniausias rūpestis visų pritarejū Susivienijusių Tautų tikslams, kad kaip atskiri asmens, taip ir žmonių grupės jungtų savo pastangas vieninteliam tikslui, kad Alijantų kariškos pastangos užsibaigtų laimingumu."

Lietuviškasis elementas Amerikoje, vykdydamas savo amerikonišką patriotinę pareigą, tuo pačiu gelbsti ir lietuvių tautai. Šia kryptimi eidami jei susauktų savo skaitlingų organizacijų atstovų konferenciją, kaip tai yra darę praeito karo metu, tai dar daugiau ir reikšmingiau patarnautų šio krašto valdžiai, o per tai ir Lietuvai ateinanciais Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukakties metais.

Šiuo tarpu mums lietuviams aktualiausias reikalas yra Lietuvos tremtinių problema. Lengva suprasti, kad jų padėtis yra nepakencinama. Raudonasis Kryžius, be abejo, tremtinius suselptų Amerikos Lietuviams kooperuojant. Bet kadangi tuo tarpu vien tik pavardeš tremtinių težinomos (ir tai dar nevisos), o jų ištrenimo adresu visai mažai teturima, tai didesnis organizuotas šalpos darbas dar vis negalimas.

Per pustrėčių metų Lietuvos okupacijos, Amerikos lietuviai, kaip giminingi ir tradiciniai draugiški Lietuvos geradariai, yra parodę daug užuojautos, materialės paramos ir susirūpinimo Lietuvos išlaisvinimu ir jos ateitimi. Visi šios kategorijos veiksmai yra laisvos ir grynios sirdies dovana Lietuvai. Toji dovana prie tobulesnės organizacijos, atrodo, galėtų būti padidinta laisva iniciatyva ir laisvai parinktais būdais. Tačiau tai yra pačių geradarių rūpestis.

Už buvusią ir būsimą Lietuvai moralinę ir materijalinę paramą Lietuvos Pasiuntinybė Jums, ir Jūsų garbingai vyriausybei cia pakartoja savo nuosirdų aciu.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ.

"A-KA"

Montreal, sausis-January, 1943.

MENO MEILĖ LIETUVIŲ TAUTOJE

A. L. Deksnys

Trumpame straipsnelyje negalėdami nuodugniai išsemti šio klausimo, pasitenkinsime temėdami tik bendrą žvilksnį į lietuvių tautos meninį pasireiškinį.

KOKIOSE FORMOSE LIETUVIAI PASIREIŠKIA

M E N E.

Žmogaus siela suranda įvairius kelius, įvairias formas, kuriomis ji nori pavaizduoti ką ji jaučia, ką pergyvena.

Lietuvis gal pirmutinę formą savo sielos pergyvenimams išreikšti surado DAINOJE. Daina, giesmė ji lydejo ir tebelydi nuo lopsio jo užgimimo iki pat pakasynų - "raudų". Nors kasdieniškas, paprastas gyvenimas, bet jis išreikštas poezijos žodžiais ir melodija, pavaizduoja grožiu žmogaus darbus, jo vargus ir rūpesčius. Reta rasti kita tauta, kuri būtų tiek turtinga dainomis ir taip mylėtų dainuoti. Daina lietuvi iškelia ne tik savųjų tarpe, bet ir svetimieji gerisi jos grožiu.

Lietuvos opera, įkurta 1923 met., per savo keliolika metų gyvavimo, tiek išugdino savų jėgų ir sustiprėjo, kad prilygo garšioms ir senoms užsienio operoms ne didumo, gausingumo atžvilgiu, bet meniniu pasireiškimu. Lietuvos operos solistai buvo mielai pageidaujami ir užsienio operose. Ir ne Lietuvoj gimę lietuviai prisiskina sau ir savo tautai laurų per dainą.

L I E T U V I A I P O E T A I

Lietuva turėjo tūkstančius poetų, kurių vardai liko nežinomi. Bet jie sukūrė Lietuvos dainas; jos vadinamos "liaudies dainomis". Kada Lietuva pasiekė aukštesnio kultūros laipsnio, įvedė savo rašybą, ji susilaukė ir dainininkų - poetų, kurie savo dainas raštu išdainavo. Vienas didžiausių praeities poetų yra Kristijonas Duonėlaitis, pagarsėjęs savo poema "Metai".

Nepriklausoma Lietuva

• Maironis, Binkis, Putinas ir daugelis kitų sukūrė nemiršančio grožio perlų. Adomas Mickevičius, Milašius ir Baltrusaitis, rasiusieji svetimomis kalbomis, bet kilme ir dvasia lietuviai, atskleidę pasauliui jų tautoje tekančio grožio šaltinį.

Mes turime ištisą eilę prozos rašytojų, kurių sukurti charakteriai, jų tipai, aprašymas realaus ar vaizduotėje sukurto pasaulio, kad ir ši meno sritis: rašytas žodis ir vaizdinis gyvenimas lietuviams nėra svetimas.

K A I P S U M U Z I K A ?

Lietuva dainų šalis, tačiau ne instrumentalinės muzikos. Be kanklių ir skudelių, lietuviai kitų ypatingų instrumentų ir neturi. Šiandien jie naudojaši iš svetūr pasiskolintais instrumentais. Lietuva sulaukė keletos žymių muzikų, kompozitorių, bet šioj srity ji nepasickė tokių talentų, kurie siektų meno virsūnes. Bet dainų šalis turi išugdyti ir muzikų.

D I E V A D I R B I Ų M E N A S.

Savo kryžiais Lietuva yra vienintelė šalis visame pasaulyje. Mes rasime kryžių daugely katalikiškų kraštų, ypač Alpių salyse, tačiau, ten kryžiai paprasti, be jokių meniskų papuošimų. Lietuvos gi kryžius stovis darželyje sodybės sargyboje, prie kelio ar kapinėse, jis yra išpiaustytas, papuoštas, išdrozintas. Kristaus statulėlės, vadinamos "Smutkeliais", yra vienintelės savo sužetu visame bažnytniniame mene. Dievadirbių menas yra ypatingas lietuvių tautinis menas.

A U D I N I Ų R A Š T A I

Jei lietuvis audeklas: staltiesės, rankšluosčiai pasiekia svetimsalių rankas, jei lietuvaite kur nors pasirodo savo tautiniame kostiume, tai visų akis ji patraukia ne tik idomiais audinių raštais, bet ir gražiu spalvų suderinimu. Lietuvis verpdama dainuoja ir su apmatais kartu įaudžia savo mintis ir jausmus, kurie kartu su raštais paskiau skelbia pasauliui grožio paslaptis gludincias tautos sieloje.

T A P Y B A I R J A M G R E T I M I M E N A I.

Piešime, tapyboj ir jiems gretimuose vaizdai ir varsos ant drobės ar popieros patraukia žmonių akis į grožio pasaulį. Lietuviai dave ištisą eilę talentingų piešėjų, tapytojų; keletas jų tikrai tautos dvasią pagavo. Čiurlionis gi nupelne tikro genijaus

Montreal, sausis-January, 1943.

- kūrėjo vardą. Jo paveiksluose kalba paslapti, panteizmo - natūros garbinimo, bet kryžiui nusilenkianti, dainų ir pasakų pilna, melodijomis skambanti Dainų šalis. Kas supras Čiurlionį, tas geriau išvelgs į Lietuvos dvasią.

A R C H I T E K T Ū R A

Kuri taipgi Lietuvoj turi savo antspaudą, ypač bažnyčių statyboje. Vilnius, Lietuvos sostinė - tai tikras architektūrinio grožio miestas.

Štai, keletas bruožų apie lietuvių meninį pasireiškimą. Lietuviai myli meną. Tai tauta, kuri jaučia grožį ir kuria meną. Jei būtų jai duotos sąlygos, ji dar daugiau įneštų savo meniskumo į pasaulio kultūros lobyną. Lietuva savo genijus išugdys mene, nes per meną ji sugrąžina aiškiau pateikti save, savo dvasią pasauliui ir jį praturtinti sukurto grožio brangenybėmis.

V A R P A S

J. Aistis

VAKAROP, varpinėje suvirpęs, varpas
Plaukdamas primins artejimą nakties
Ir laukuose, lyg rasa nukrėtus varpas,
Vargo žmonės susikaupti atities.

Ir stovės nutirpę - garsas gi tuo tarpu
Nubanguos iki akiračio paties
Ir prikels, kas jų širdžių gėlmėse tarpo,
Lyg tylą neišsakytos paslapties.

Tęsis taip susikaupimas atydus,
Ir ne vienas ims giliausiai atsidus
Neįvykusiais troškimais ir svajonėm.

Kol nulinks ir vėl tartum pribrendus varpa....
Virpa visata visa džiaugsmu, svajonėm -
Ir žmogaus širdy tartum varpinėj varpas...

* * *

Nepriklausoma Lietuva

SAUSIO PENKOLIKTA

Šis fragmentas imtas iš Lietuvos Gen. Konsulo p. Jono Budrio raštų tilpusių "Amerikoje" ryšium su Klaipėdos krašto atvadavimo 20 metų sukaktimi (1923 m. sausio 15. - 1943 m. sausio 15 minint).

MININT

J O N A S B U D R Y S

Atgavus Klaipėdos kraštą, Lietuva apvalė jį nuo visokios rūšies blogo "biznio" ir sugražino uostui gerą vardą.

LIETUVOS NUOPELNAI. Būtų sunku straipsnio rėmuose išdėstyti viską, ką Klaipėdos kraštas davė D. Lietuvai ir atvirksčiai. Pirmas teigiamas ir svarbus susijungimo faktorius Klaipėdos krašto LITO IVEDIMAS. Tai stabilizavo kainas, prekybą ir gyvenimą ojo į normalios pastovias vėzes.

NIEKUR VALSTYBĖS TIEK IŠKREIPĖ DĖMĖSIO Į ŠVIETIMĄ IR NESKATINO MOKSLO, KAIP LIETUVOJE. Klaipėda 1923 m. turėjo tik vieną gimnaziją, o Šilutė - mergaičių progimnaziją. Lietuva įsteigė gimnaziją Klaipėdoje, progimnaziją Šilutėje ir Pagegiuose, kuri vėliau išsivystė į gimnaziją, ir visą eilę kitokių mokyklų. LIETUVOS VYRIAUSYBĖ SUTEIKĖ DAUG STIPENDIJŲ NORINTIEMS STUDIJUOTI EUROPOS UNIVERSITETUOSE. Kiek vėliau Klaipėdoje buvo įsteigti Pedagoginis ir Prekybos Institutai. Pastatė modernius rūmus Klaipėdos ir Pagegių gimnazijoms. Davė geriausius savo pedagogus, kaip tai Praną Mašiotę, Toną ir kitus. Kad tos mokslo įstaigos turėjo aukštą autoritetą vietos gyventojuose, liūdi ja ir tas faktas, kaip augo mokinių skaičius. Vokiečių gimnazijoms mokinių skaičius iš 600 sumažėjo iki 270, o Vytauto Didžiojo (lietuvių) gimnazijoje išaugo iki 1,000, Pagegių iki 600. Ar tai ne geriausi liūdininkai?

* * *

AUGO FABRIKAI. Pramonės srityje iš susijungimo laimėjo abi pusės vienodai. Lietuva gavo koletą kad ir neveikiančių, ar mažai vei-

Montreal, sausis-January, 1943.

kiančių fabrikų, bet turinčius pilnus įrengimus bei patyrusį personalą ir darbininkus. Per tai galėjo išvystyti naujos jai industrijos šakos. Visi tie fabrikai buvo ne tik paleisti darban, bet ir keleriopai padidinti. Buvo įsteigti visai nauji fabrikai. Lietuva, steigdama fabrikus, mokslo įstaigas, praplesdama ir gilindama uostą, steigdama prekybinį laivyną ir įdedama stambias sumas į statybą, nesykstėjo. Kaip geras šeimininkas ji žiūrėjo į Klaipėdos krastą ne kaip į svetimą, o kaip į SAVO PILNATEISĘ LIETUVOS DALĮ.

* * *

SKIRTINGA PAŽIŪRA. Nežiūrint to, Seimelio dauguma buvo vokiška; lietuvių iš 29 buvo tik - 9. Man toks galvojimo būdas atrodo siauras. Lietuvių buvo dauguma, dauguma lietuvių skaitė save lietuviais, bet blokavosi su vokiečiais, ne dėl to, kad jie būtų norėję Krastą gražinti Vokietijai. Toks klausimas niekuomet nebuvo statomas, daugelis ir vokiečių buvo lojalūs ir to visai nenorėjo. Buvo tik pažiūrų skirtumas. Lietuva žiūrėjo į Klaipėdą kaip į neatskiriamą dalį, kuriai, laikui bėgant, nebūtų reikalinga jokia autonomija. Tuo tarpu vokiečiai ir dalis lietuvių buvo įbauginta ir todėl balsavimą už lietuvių kandidatus skaitė pasisakymą už autonomijos panaikinimą. Tai ir buvo pasidalinimas į didžlietuvius ir klaipėdiečius - memelanderius. Daug kartų man teko tai išgirsti iš pačių vokiečių.

Nuo 1932 m. Vokietijoje įsigalėjo nacionalsocializmas. Hitleris atgavo Saaro krastą, užėmė Austriją, Čekoslovakiją. Apsvaigintas tokiais laimėjimais, į kuriuos platus pasaulis rimtai nereagavo ir, ieškodamas naujų efektų, UŽGROBĖ JIS IR KLAIPĖDOS KRASTĄ. Bet ar galutinai? Mano giliu įsitikinimu -- ne.

Paskutinių įvykių raida rodo užgrobikams galo pradžią. Ar tas galas bus jau šiais ar kitais metais, negalima pasakyti. Apskaičiuoti galima apytikriai masinių amžių: kaip ilgai tarnaus automobilis, padangos, bet ne žmonių nervai. Nei gabiausias psichiatras tokio diagnozo negali nustatyti. Suirutę asies liogeryje gali įvykti staga, per naktį. Kaip degtukas ar deganti cigaretė gali padaryti eksploziją, kur yra atatinkamos medžiagos, taip ir koks nors vienas kitas įvykis viduje gali atlikti tą patį veiksmą pas priešą.

Kada, Atlanto Čarterio ir kitais pažadais, pagaliau, teisingumo dėsniais, bus gražinta laisvė Lietuvai, tada LAISVĖS VARPAS KAUNO TAUTOS MUZEJUJE SUSKAMBĖS JAI DRAUGE SU KLAIPĖDOS KRASTU IR VEIKIAUSIA SU VISA MAŽĄJA LIETUVA!

* * *
* * *
* * *

MINTYS APIE KRISTU¹³

Vincentas Budrikas

Kristus yra principas jungiąs visus daiktus. - PAULIUS.

Kristus yra nereginojo Dievo eikonas ar paveikslas.

Pauliaus Kristus nėra laiko ar erdvės Kristus. Jis yra neregimas, neliečiamas, ir visa tai, ką šie transcendentūs terminai reiškia. Kristus yra principas; ne žmogus, tik vadinamas žmogum. Paulius asmenuoja abstrakciją.

Kristus yra istorijos judanti jėga, visų žmogaus pastangų šaknies idėja, Vienas, kuriame visų žmonių gyvenimas yra susijęs tarsi daugis dalelių viename asmeny.

Paulius skelbia, kad "Viešpats yra dvasia" (O de Kurios to pneuma estin) ir "gyvybė teikianti ar gaivinanti dvasia" (eis pneuma zozoioun).

Dvi idėjos, Mesijas ir Logos, randa savo klimaksą Pauliaus Kristaus koncepcijoje.

Naujas idealizmas didelę galią skelbia vidujinį Kristų. Jo Kalėdų giesmės yra anžinas Kristaus paveikslas.

Kristus yra kiekviename žmoguje.

Kristus mūnyse kartoja daugelio šimtmečių Kristaus žodžius.

Kristaus dovanos: isminties dvasia, pažinimo dvasia ir tikėjimo dvasia; jėga gydyti ligas ir daryti stebuklus; pranašavimo jėga; jėga pažinti dvasias ir jėga kalbeti ir suprasti svetimas kalbas. Tai septynios dieviskos prigimtios galybės.

Matas matė Jėzuje Adomo sūnų; Lukas - Tobulą Žmogų; Jonas - Dievišką Žmogų ar Žodį, Markas - Dievo Sūnų, galingą, didelį Žmogų, kupiną vyriškumo; Žmogų visur darantį gerą, tarnaujantį žmonėms.

Kristus yra pasaulio raktas.

Kristus ilgą laiką nešė kryžių savo širdy pirm, negu minia jį ant Jo pečių uždejo. Net ir Galilėjos Kanos scenoje, jis kalbėjo apie savo valandą.

Montreal, sausis-January, 1943.

Kristus yra puikus brangakmenis, bet žmonės nepažįsta jo vertybės. Jis yra saulė, kuri nuolat šviečia, bet žmonės nemato jo škaistumo ir nevaikščioja jos šviesybeje.

Jis yra daržų kupinas saldumynų, avilys pilnas medaus, saulė be dėmės, žvaigždė nuolat liepsnojanti, šaltinis visad tekas, upelis visad sruvenas, rožė visad žydinti, pagrindas niekad negriūnas, vadas niekad neklystas, prietelis niekad neapleidžia.

Joks protas negali pilnai išmanyti Jo didybės; joks liežuvis negali pilnai paskelbti Jo svarbos; joks genijus negali pilnai aprašyti Jo grožio ir vertybės.

Jis yra visos gėrybės versmė, viso prakilnumo šaltinis, tobulumo veidrodis, dangaus šviesybė, žemės stebuklas, laiko visu puikiausias kūrinys, amžinybės škaistybė; palaimos saulė ir saulėtą gyvenimo kelią.

Jis yra tobula meilė; rytas be debesų, diena be nakties, rožė be spyglių.

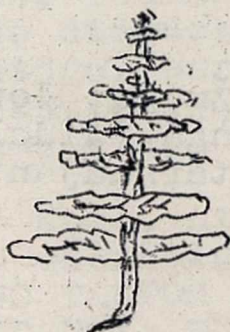
Iš Jo lūpų varva saldybė tarsi medus iš korio; Jo akys spinduliuoja meilumą; Jo širdis lieja meilę.

Krikščionis yra maitinamas Jo rankomis, nešiojamas Jo širdyje, saugojamas Jo glėbyje, auklėjamas Jo krūtineje, vedamas Jo akies, mokomas Jo lūpų, sildomas Jo meile.

Kristaus žaizdos yra žmogaus gyvenimas; Jo šypsena žmogaus kelio šviesybė, sielos sveikata ir palaima, žmogaus ramybė ir dangus žemėje.

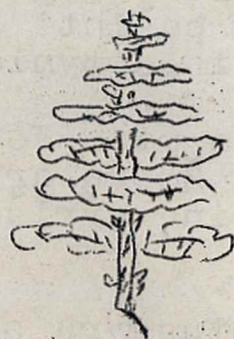
* * *

LAUKIAMAS SVEČIAS

Jis dažnas mano svečias
Širdy, sieloj, prote;
Jo karalijos placios -
Žirandelių krašte.

O, ilgu man be Tavęs,
Vai liūdna, neramu...
Nors vėtroš susiūbavę -
Tavęs ieškot einu.

* * *

NAKTIS ATEINA SVETUR

Antanas Vaičiulaitis

Aukšti kalnai, giria ir paukščiai tilo;
Dienos daina jau gėso už silo,
Ir snypsdamos ant kelmo susirangė
Žvaigždžių ramybei dvi varinės angys.

Naktie tarp tėviškės miškų, paparčių,
Kur pušys rymojo, kaip lieknos narcisos,
Ir migo akmenys, gyvatės, kalvos!
Kur, broli istremtas, priglausei galvą!?

Thompson, 1942. VI. 17.

* * * * *

GRAŽUS KALĖDINIS LEIDINYS

Maria F. Jokūbėnienė

Šiuo mi noriu išreikšti pasitenkinimą ir dėkingumą visiems, kurie kuom nors prisidėjo prie "N. Lietuvos" Kalėdų nr. išleidimo, kuris liūdi ja, jog i jį ideta daug atsidejimo, triuso ir laiko; ypac tu zmonių, kurie ne tik savo broliiskas mintis iliejo i tuos skaitlingus puslapius, bet ir daugelio kitų isreikstas mintis, turejo net kelis kart perleisti per minti ir rankas, kad jos pagaliau butu ilietos i tuos, zurnalo puslapius.

Taipgi matosi didelio darbo ideta i vaizdus, kurie didele dalimi prisideda prie zurnalo geresnes isvaizdos, jo ivairumo ir patrauklumo.

Man patiko visu kalėdiniai straipsniai, ar tai lengvesnio pobūdžio, ar sunkiais vargingais atsiminimais ismarginti, jie

Montreal, sausis- January, 1943.

visi sudarė kontrastą, parodė skaitytojui, kokių įvairių gyvenimo vaizdų Kalėdų šventėsė esama; ir kad skurdas tyliai sutiktas ir kantriai pergyventas - dažnai atneša gražių vaisių ateičiai.

Nežiūrint kiek skirtingų žmonių, skirtingai galvojo ir rašė, o vienok, šių dienų karo smėkla, žiniomis ar nežiniomis, giliai įsiskverbusi į kiekvieno rašinį.

Taip, tai šių dienų pasauliniai veiksmai, persisunkę lyg kokie syvai per mūsų protą, per jausmus, jeigu dar kūnui ir pasisekė išlikti sveikam.

Tas pasaulinis chaosas, dažnai mums diktuoja prieš mūsų valią ir jeigu mes nenorim patys savęs ir kitus sukompromituoti, mes esam priversti, tyliai priimti reikalavimus, kurie mums sako, kad ir apie žmoniškumą turi užmiršt.... Nors širdis ir plysta iš skausmo, o protas nuolat tau kala ir kala: "tai neteisybė! Tai paniekimas! Kur tavo jautri širdis?!" Bet ... tu tik nusluostai riedančias ašaras ir pasikinkęs savo valią, trandai savo širdį ir jausmus ir vėl lauki ir lauki, kada ateis Kalėdos, kaip ramybės ir taikos simbolis, visiems geros valios žmonėms; o ne kaip tik pripuolama diena, kurią vieni jaučia o kiti, tik kaip sapne, pralekdami pro iliūziją, skaeptiskai numoja su ranka, nepriduodami veik jokios reikšmės.

Bet ar galim juos kaltinti? Ar galim juos įtikinti, kad Kalėdos tikrai visiems lygiai skirtos, kada jie aiškiai mato ir jaučia, jog vienaip sakoma, o visai kitaip daroma...

Taip, aš iš gilumos širdies linkiu, kad ateinančiais metais, mūsų žurnalo puslapiuose, atsispindėtų tikras džiaugsmas ir kad simbolinis išreiskimas GARBĖ AUKŠTYBĖSE IR RAMYBĖ GEROS VALIOS ŽMONĖMS ŽEMĖJE - neskambėtų abejingai.

* * *

A Š K O V O S I U.

Aš kovosiu:
Ne kardeliu,
Ne aštriuoju,
Ir ne krauju:
Tik žodelių,
Tik saldžiuoju,
Ašarėlėms
Kristolinėms;
Aš prašysiu.
Su dainelėmis,
Su auksinėmis
Pavaisysiu.

Nepriklausoma Lietuva

TAUTA IR MOTINA

Motinos Sūnus

Tauta visuomet kaip ir motina, rūpinasi savo vaikų gerove. Ji trokšta, kad jie visi būtų sveiki, linksmi ir laimingi; kad neskriaustų vienas kitą, bet koks kitam padėtų, ir prie tautos gerovės prisidėtų. Kad savo ištikimais darbais būtų teisingi savo tautai, nes tauta visus tautiečius lygiai myli, kaip ir motina savo tikrus vaikus: sūnus ir dukras.

Motina visuomet stengiasi savo tikrus vaikus sutaukinti kada jie tarp savęs susipėsa - taip pat ir tauta stengiasi visada savo tautiečius kaip galint derinti, kad tik jie nekeltų tarpe savęs nereikalingų barnių, kurie nieko gero nenesa tautos gerovei ir laimei.

Taip pat kaip ir motinos vaikai kada pešasi tarpe savęs, jie nieko gi gero nesuteikia motinos džiaugsmui.

Prie šių prilyginių galima privesti sekančią išvadą: O kągi daro nekurię mūsų tautos vaikai? Pešasi dėl savo siaurų ištikiminių, kurie ištikimų nieko gero nenesa mūsų tėvynei Lietuvai! Tokie gi nieko gero nežada nei mums patiesiems lietuviams, kurie esame ne taip jau skaitlingi tarpe svetintaučių. Vietoje džiugsmo, dorų darbų - girdime tarpe savęs lermus, barnius, koliojimus, kas nesą tik gėdą. O tiek tauta, tiek motina, trokšta, kad jos vaikai tautiečiai sugyventų vienybėje; kiti kitam kiek galint padėtų gyvenime. O jeigu to nėra, tai tauta ir motina nukenčia. Skleidziamas kerštas, neapykantos dvasia, nieko gero nežada nei tautai, nei motinai. O kiek teko pastebėti: žmogus su keršto, neapykantos ir pavydo dvasia, neturi ir pats sau džiaugsmo nei laimės; nes jis į viską žiūri keršto, neapykantos ir pavydo akimis. Viską smeigia, niekina... o tokių lietuvių yra visose kolonijose, nes atsispindi daug "gražių perlių" spaudoje. Lietuvis lietuvi susitikęs, privalėtų maloniai pasisveikinti, o čia žiūrėk!... Meta negražų žvilksnį, jei ne su jo nuomone sutinka; nuoširdaus žvilksnio nematysi. Sako jis ne tos tikybės, ne į tą bažnyčią eina melsties, ne iš tos maldaknygės garbina Dievą; o gi tikrumoje - lietuviai daugumą Rymo katalikai; tik nekurię gerai nepažinę katalikybės - pasisalina nuo bažnyčios, kuri skelbia kilniausią Kristaus mokslą. O kurie žiūri Kristaus akimis, tie nenori artinui daryti skriaudų, jų ke-

lias Dievas ir Tėvyne. Taipgi ir tos moterys, kurios žiūri Kristaus Motinos Marijos akimis, ir nenano ir nenori daryti Lietuvai skriaudos nei savo broliams lietuviams.

Ar gi daug mes lietuviai galime laimėti tarpe sąvęs rietenas keldami? Ne! Tautos darbai privalo būti tylūs, bet našūs ir naudingi. Naudingus darbus dirbdami nors ir tyliai, rasime dvasinio patitenkinimo, ir išravesime orškečius iš visų Lietuvos takų.

Tad, brangūs broli lietuvi! Būk pilna žodžio prasne pažangus žnogus. Žiūrėk žmoniškumo akimis į pasaulį. Žiūrėk platesniais akyraciais, o pamatysi ko laukia iš tavęs tavo tėvyne Lietuva! Stenkis išsiskiepyti savo sieloj žmoniškumo daigus, o būdamas žnogus žmoniškas - niekada nesidės išdavikiškų kaukių, nesigėdys savo tautos ir tėvynės, bet bus doras jos sunūs ar dūkra; kurs savo motiną gerbia ir myli. O motina ir tauta, visuomet pažįsta savo vaikus: už gerus darbus juos pagiria, už blogus - liūdi.

* * *

P A Ž I Ū R Ė K I T

J. Aistis

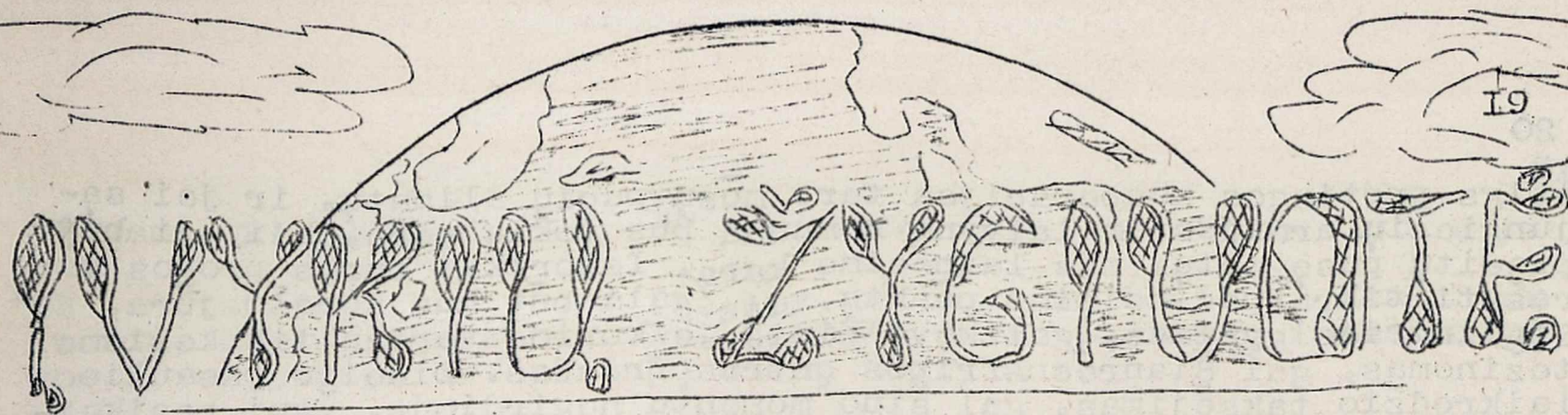
Pažiūrėkit, nieli broliai, į supiltus
Kritusių sukilėlių kapus,
Kur jie savo kūnais grindė tiltus,
Versdami gyvenimo sukruvintus lapus...

Pažiūrėkit, nieli broliai, į trentinių
Eisėnas per tundras ir stepes -
Mylinės ir nelainingos mūsų tėvynės.
Gyvą širdį sopulingai gniauziančias reples.

Pažiūrėkit, nieli broliai, jos sodybų
Ugnimi sulygintų ten su žeme, -
Vis tai ji ir vis ant medžio kryžiaus kybo
Darganų ir vėtrų šiurpulingam užime.

* * *

Nepriklausoma Lietuva

V. J. BUDRIKAS

Mes galim pasisenti perspektyvos to, ką 1943 m. turi mums sandėly, atsižvelgdami į 1942 m. sausį. Hitleris neseniai paskelbė, kad šie metai "privalo" padaryti deciziją, kas išgelbės mūsų žmonės". Jis dabar ne toks tikras, koks buvo metai anksčiau, kai jis pranašavo 1941 metais: "Šie metai" bus didžiausios pergalės pasiekimas mūsų istorijoje". Tuomet rusai žengė pirmyn kaip ir dabar, nors kovos antpuolis buvo iš Maskvos vakarų vietoj Stalingrado vakarų. Britai ruošėsi užimti Bardiją. Japonai savavaliai briovės ant Luzon salos ir ruošėsi paimti Manilą. Jie iš visų pusių darė atakas ir puolė Niderlandijos Rytų Indiją, ir žygiavo Malajos pusiasaliu link Singapore.

Naujųjų metų dieną, prezidentas Roosevelt ir premieras Churchill drauge ėjo į bažnyčią Vashingtone, ir sekancią dieną pasitiko dviešimts dviejų tautų atstovus, kur dalyvavo Rusijos ir Chinijos atstovai, ir padarė sutartį padaryti atskiros taikos. Pirmą karą žmonės Amerikai kainavo du bilionų ir pusė dolerių. Tai buvo tik pradžia.

Pavojus tūnojo priešaky. Japonai ruošėsi užimti Malają ir Singapore, Burmą, Niderlandijos Rytų Indijas, ir įsisteigti bazines Aleutians, Naujosios Guinejos ir Solomons salose. Rusijoje vokiečiai stūmėsi pirmyn link Stalingrado ir Kaukazo kalnynų. Šiaurės Afrikoj, jie ruošes peržengti Egipto sieną ir grumėsi Aleksandriją ir Suez. Tuomet kažkas atsitiko. Japonai liko sulaukyti pietų Pacifike ir išvyti iš jų naujai užimtųjų bazių. Rusai apgynė Stalingradą ir pietų Kaukazo aliejiaus laukus, ir netams pasibaigus vėl tapo ofensyvų, ir grasinė Rostovą ir šintus tūkstančius nacių kareivių.

Rommel liko išguitas iš Egipto - pakrikę jo armijos likučiai pasitraukė šintus mylių nuo vakarų Egipto sienos, ir vis dar tebe-traukiasi atgal. Galutinai, Amerikos kareiviai kariauja gretimais su francūzų ir britų kareiviais prieš nacius Tunisijoje, ir francūzų Afriką yra valdoma sąjungiečių.

Karas dar nelainėtas. Dėfytų gal dar nebus galima išvengti. Bet tiek galima pasakyti drąsiai ir su pasitikejimu, kad jei šalis (Amerika) nestokos karo gaminių ir valios kovoti; jei ne-

Montreal, sausis-January, 1943.

stigs protingos kooperacijos tarp mūsų pačių aliantų, ir jei sąjungiečių armijos ir laivyno komanda bus tokia gera, kaip ji buvo praėjusių pusė metų, mes laimėsime karą. Istorikai turės progos užrašyti tikrą pasikeitimo punktą. Jis gali būti bus Koralo jūra, gal Stalingrado gynimas, gal kova Kinijoje kurios vardas tik keliems težinomas, gal Šiaurės Afrikos antras frontas. Didelio pasaulio laikrodžio taksejimas, gal šiuo momentu negirdimas, žymi besikeitimo periodą, kai Asis gal buvo sekminga iki šio laikotarpio, ir kada ji negalės būti sekminga.

Šie metai žada būti didėjančios vilties metais. Jie tikrai bus didėjančių aukų metais. Jie parodys nelaimingų nuotykių ir žuvusiųjų sąrašą... ir civiliai drovėsis guostis apie savo mažesnius nepatogumus. Mes negalim planuoti dėl taikos 1943 m. pabaigoje, ar bet kokių laikų. Mes nežinom ar galėsime įgyti jį savo pačių diktuotais terminais, ar norėsime užmokėti aukštą kainą. Asies antplūdis gal dar negreitai nuslugs, tačiau jis slūgsta ir krypsta kita kryptimi.

* * *

Pergalės šviesa yra taipgi ir laisvės šviesa.

Amerika yra pasiryžusi kovoti, kad pergalės ir laisvės šviesa neužgestų, bet religingai liepsnotų, ir kad jos geradarėngi spinduliai savo spindėjimu nusviestų tuos sumindžiotus krastus, kur neteismus ir žiaurus nugalejimą padarę pustynės ir kur, tragingu momentu, tiranija drįso begediskai išniekinti naturalines žmonių teises.

* * *

Popiežius Pius XII patiekė krikščionių pasauliui kalėdinių žinių. Tai konstruktyvios ir kilnios žinios.

Šis garbus, gerbiamas ir plačiai mylimas religinis vadas nestokoja geros valios priminti visų rasių ir įsitikinimų žmonėms apie jų dvasines pareigas, ir apie palaikimus priklausančius nuo jų pareigų pildymo.

Jis visuomet įjėgia atsišaukti į visus pasaulio žmones, nežiūrėdamas rasės ar tikybos, kad pamestų netikusį gyvenimo būdą ir priimtų ir palaikytų idealus ir giminingumą, kurie yra naudingi, o ne destruktivūs žmonėms.

Tiesa, realizmas verčia Popiežių pripažinti nelaimingą kariavimą pasaulio padetį.

Jis pripažįsta, kad pasaulis šiandien yra "aptamsintas tra-

Nepriklausoma Lietuva

gingomis klaidomis".

Jis žino, kad visur pasauly yra legionų legionai kankinamų žmonių, kurie daboja savo laimės galą, savo pastangų išsiliejimą kovos verpetuose ir audringų dienų neapykantoje.

Jo užuojauta nėra partizaninė, bet universalė. Ji yra ugdoma dideliu noru, kad suteikti žmonėms paguodos ir visais galimais būdais padėti jiems šioj baisių rungtynių ir gincų valandoje.

Bet jis perspėja, kad neišvengiamos sąlygos pabaigti šitą nelaimingą karą yra "klusnumas Dievui ir Jo amžiniems įstatymams". Žmogus turi būti vedamas įsitikinimo, kad jis kovoja už tiesą ir kad jis pasvencia jai savo simpatijas, energijas ir pasiaukojimą; kad jis kovoja už Dievo amžinus įstatymus, už žmogiško kūno didybę ir prakilnybę ir už jo tikslų pasiekimą.

"Kas tik nori taikos, tas privalo gražinti žmonijai kilnumą, kurį gavo iš Kūrėjo", sako Popiežius.

"Mano palaiminimas siekia visus tuos, kurie, tarytum kryždeviai, kovojo už šitą ir geresnį krikščionių pasaulį".

Šios kilnios žinios suteikia Amerikos žmonėms naujo pasitikėjimo jų žygy ir naujos jėgos kovoti už tiesą.

Mes esam pilnai tikri apie mūsų vertingą žygį šiame kare, ir apie mūsų dvasinę pilnavalystę kariauti iki galo, kol pasieksime pergalę.

Amerikonai yra visu tikriausi apie šių rungtynių nuopelną.

Mes trokštame vien taikos visiems žmonėms ir tautoms... su visuotinės dorovės ir teisingumo sąlygomis.

Mes kovojame, kad eliminuoti tiraniją ir priespaudą iš šio pasaulio.

Mes norime palaikyti žmonijos prakilnumą ir padorumą.

Mūsų priešai parodo visa tai, ką Popiežius denuncijuoja ir visa tai, ką mes smerkiame.

Tai yra mūsų priešai šiame kare, kurie padarė šį konfliktą tikrai neišvengiamą, iskonoveikdami ir apiplėsdami nekaltus ir silpnus žmones, ir šitaip ardydami pasaulio taiką ir saugumą.

Tai yra mūsų priešai šiame kare, kurie peržengė ir subiaurino visus krikščionybės mokymus; kurie išniekino "Dievo amžinus įsta-

Montreal, sausis-January, 1943.

tymus", ir kurie sukėlė šių gigantiškų ir žiaurių rungtynių baisią smėklą ir grasią butinybę.

Amerika, per kiek laiko, su pasiryžimu ir net viltingai norėjo išvengti šio karo, ir manė, kad jo galas pasibaigs be mūsų dalyvavimo.

Bet - pikta mūsų priešų intencija atšventino ir subiaurino mūsų ramų tautos gyvenimą; ir jų pūta ataka nepaliko mums kito pasirinkimo, kaip tik ginti tai, ko mes trokštame ir ką branginame.

Popiežius savo gražiomis ir padrasinančiomis Kalėdų žiniomis stiprina mūsų protą ir širdį šioj kovoj už žmonijos laisvę ir nepriklausomybę.

"Kasmet", jis sako, "Kalėdų atėjimas atneša visų krikščionių ausims Jezaus žinių iš Betlejeaus prakartės, šviesos iš tamsos; žinių, kurios nusviečia dangiskų grožiu ir tikrumu šį pasaulį aptamsintą klaidomis".

Mūsų amerikony tikras tikslas: atstatyti sveiką, ramų pasaulį - geresnį pasaulį visų žemės žmonių pasilinksminimui, palaimai ir turtejimui.

Baimė ikvepia diabolinio keršto gresnę. Vokietija ir Japonija be abejonės matė rankraštį ant sienos, kai jiedvi grasino nudrėksti paskutines "tarptautinių teisių" drožles ir žadėjo kankinti ir sukonevėikti Aliantų nelaisvius. Bet joks žmogus, kurs studijavo Vokietijos ir Japonijos istoriją per paskutinius dvejuotą tukstancių metų, negali abejoti, kad šie du demonai išikūniję Hitlerio ir Tojo kaukėse, tikrai nomano daryti tai, ką jiedu sako.

Tačiau, vietoj ikvėpti baimę mumyse jie skatina mus padvigubinti mūsų pastangas, kad kuogreičiausiai sunaikinti Vokietiją ir Japoniją - nes tu žinai, kas laukia tavęs ir tavo šeimynos, jei jie nugalėtų mus!

* * *

Aš manau, kad "neokupuotos" Francijos smarvė yra biauressnė laisvė mylinčių amerikony sniurksloms negu "okupuotosios Francijos" smarvė. Nežiūrint popiežiaus ir francūzų kunigų protestų, 25,000 žydų liko "išgabenti" iš išdaviko Lavalė teritorijos į Vokietiją - dirbti darbo koncentracijos stovyklose.

"Okupuotoj" Francijai, mes žinom ko laukti iš vokiečių - Fredericko Didžiojo, Bismarko, Kaizerio ir Hitlerio garbintojų. Bet "neokupuota" Francija yra dalis tos Francijos, kuri sykiu didžiavo si ir teisetai - savo tolerancija ir savo laisvės meile. Francija

valdoma Lavalas šiandien nugrimzdo į tokias pragaro gelmes, kur dar nė viena civilizuota tauta nebuvo nugrimzdusi.

* * *

Skaitytojas klausia, kodėl Martynas Dies, ne Amerikoniškos Veiklos Tyrinėjimo Komiteto pirmsėdis, dabar turėtų domėtis komunizmu. Atsakymas, man atrodo, glūdi kitame klausime: už ką mes kariuojame? Mes kariuojame už Amerikos gyvenimo būdą - Amerikos ekonominę ir politinę sistemą. Komunizmas nori panaikinti šią sistemą ir gyvenimo būdą. Todėl mes kovojame prieš komunizmą, kaip ir prieš nacizmą. Dabar yra laikas nuvalyti mūsų žemę ir pašalinti visus naikintojus. Ir šitą darbą Dies stengiasi dirbti.

* * *

Taip, tai tikra tiesa, kad jei kiekviena šalis ir kiekviena tauta žemėje stebuklingai ir umai išnyktų ir tikrai U.S.A., Anglija (savo kolonijomis ir Airija), Francija, Skandinavijos šalys, Holandija ir Belgija liktų, tuomet civilizacija visa žodžio prasme vis dar egzistų. Aš dar norėčiau pridėti italus (priesmus-solinius), kurie, su virsui paminėtų salių tautomis, aš manau, mielai noru ruošius iškinkyti judesio pajėgon žmonijos didžiausią, nuostabiausią pažangų sąjudį šios planetos istorijoje.

* * *

Su kiekvienu mūsų armijų defytu ar antpuoliu, kiekvienu nuskaudintu laivu ar krūzeriu, kiekvienu liepsnojančiu orlaiviu, kur mūsų vėliava plevesuoja, tu junti Ameriką augančią ir vis giliau ir giliau tvirtėjančią tavo sieloje.

Pergalė žadina mūsų patriotizmą ir uždega karštą ugnimi; bet tik kraujas, prakaitas, ašaros, atpuoliai gena mus į mūsų esybės šaknis, kur gyvena Valley Forge, Lehingtono, Gettysburgo didvyriai ir kur mes mašinos tarsi mistinėj Washingtono, Jeffersono ir Lincolnio sąjungoje.

* * *

Kredas 1943 m. visiems Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiams:

Mes sutriuškinsime Vokietiją ir Japoniją taip pilnai ir negailėstingai, jog jos niekad neatgims kaip pirmos klasės valstybės.

Mes dar kartą tvirtiname mūsų nesvyruojančią ištikimybę Amerikos laisvam gyvenimui - šventai prisiekiamo saugoti atseitės taikoj mūsų laisvą kompetingą veiklą ir oligosį, mūsų Konstitucijos dvasią ir kūną, ir ginti mūsų laisvės ir mūsų politinę nepriklaus-

Montreal, sausis-January, 1943.

somybę nuo visų žemės jėgų.

Mes vesime nepaliamąją legislaturą ir švietimo karą prieš komunizmą, fašizmą ir visas jų sistemas ir jų parazitinius bičiulius kolcivius.

Mes liksime tradicingi, fundamentalūs Washingtono - Paines - Jeffersono - Lincolno veisles amerikonaais.

Mes esam pasiruošę dar kartą atsistoti mūs Lehingtono, Konkordo ar Gettysburgo tvirtovėje, kad apginti šiuos principus nuo visų reakcionierių komunistų, fašistų ar kitokių istų sukilimų.

Visiems Amerikos ir Kanados "Nepriklausomos Lietuvos" žurnalo skaitytojams ir prieteliams, kurie skaito mano raštus, visa esybe linkiu geros laimės ir sveikatos 1943 metams ir visiems būsimiems metams.

* * *

Argi mes norime žaisti "tardymų" farsą po karui? Prezidentas Roosveltas sako, kad bus sudaryta "Jungtinių Tautų Komisija ištirimui", kas yra kriminalistai - tarytum jis ir visi Jungtinių Tautų vadai nežinotų!

Tirti Hitlerį, Mussolinių, Tojo, Goering, Goebbels, Himmlerį, Hess, Kvislingą, gestapo vadus ir Japonijos ir Vokietijos karo lordus, tai prisipazinti kad mes tikime, jog jie gali būti nekalti.

* * *

J Ū R A I

Tu šauki į save, mane moji savin,
Ir iš ilgesio seldai bangas...
Rausvos žarnos užgęs, juodos pusys nulinks -
Kas tave užvaduos man, o kas? - - - - -

.... Galinguose glėbiuose aš užmigęs supsiuos,
Ant žalsvų menasienioj bangų...
O zuvedros skrajog, o zuvedros dainuos,
Kad taip moki myloti tik tu.

El. Bujokaite

* * *

Nepriklausoma Lietuva

MERGATĖ SUGRIŽO

J. Liaukevičienė

Lazdijų valsčiuje, Seinų apskrity, stovi vienas kaimelis Jurčiūnais vadinamas. Kaimelis nedidelis, vos iš šešių gyven-tųjų susideda, bet visi gyvena pasiturintys. Tik kažkodėl šis kaimelis tarytum seniai nujausdamas ką tai baigaus... - prisiglau-dęs tūno labai saugioje vietoje: iš vienos pusės stūkso ežeras Galstų vadinamas, kurs šešių kilometrų ilgio sidabro bangų kaspi-nu išsitiesęs.

Galais ežero, vingiavosi vieškeliai, ir Didžiajam karui už-ėjus, čia traukdavo ilgomis virtinėmis rusų kariai, paskum vokie-čių "smailakuodukai"; taip kaimelis pasistieps tik stobodavo pra-civius svetimkojus, minancius ne tik Lietuvos vieškelį takus, bet linkdavo po tų armijų kojomis ir laukų javai ir pievos, ir sodai ir svirnai...

Per vidurį kaimelio - stovėjo dideliu pjūviu grabė šimto pė-ų gylio, pusės varsnų pločio, ir apie pusę kilometro ilgio. Čia iš tolimųjų laukų bei balų - subėgdavo vandenys ir bendra srove skubėdavo į Galstų ežerą. Šio griovio krantai nuo senų senovės ap-augę pukiais medžiais ir krūmokšniais, viliodavo į savo pauksmes pasiklaudyti amžinos dainos slamejimų.

Didžiajam karui siaučiant, šis griovys buvo viso kaimelio priebėga - slėptuvė. Kulkoms žvimbiant virš kaimelio - tuoju visi sprukdavo į griovį, čia skubėdavo pasislėpti ir Mockovičių šeima. Žmonės atsiradę saugioje vietoje, džiaugdavosi ir gėrėdavosi bran-gia gamtos dovana sakydami:

- Gal ir apsaugos Dievas mus ir mūsų kaimelį nuo karo baise-nybių.

Bet, deja, ne taip išėjo, kaip seneliai pranašavo. Vieną aud-ringą dieną tai yra 1915 metais rugsejo mėnėsy, nors buvo ir gražus

Montreal, sausis-January, 1943.

ruduo, bet stumdami vokiečiai rusus trečiu ir jau paskutiniu kartu bemindami šventą Lietuvos žemelę, atėjo būrys rusų kareivių ir grasindami kad būtina turit išvažiuot į Rusiją, nes viską išdeginsim ir nieko nepaliksime; jei ne mes - tai vokiečiai viską sunaikins: Roseja bolsaja, tam mesta būdet! Skorei, skorei!" Sukdami bizūnai aplink galvas grasino ir varė iš kaimelio, žmonės sujudė, sumišo, nusimine ir subruzdė išvažiuoti.

Pas geraširdę Mockevičių šeimą - buvo apsistoję trys iš toliau atbėgusios pabėgėlių šeimos iš pavojingesnių vietų su gyvuliais ir dar kiek septyniuose jų vežimuose tilpo turto; tas buvo jų pradžia nelaimės: jie stovi pasiruošę ant kelio pirmutiniai ir važiuoja, gi Mockevičių tėvas - namų galva susinaišęs ir susikompromitavęs sako savo mergaitei - 14 metų Julytei:

- Julytė, vaikeli! Varykis tu bent gyvulius. Drauge su kitais, ir mums bus geriau. Mes šį tą išimsim, ir jus pasivysim.

Julytė tėvelio klausė, ir gyvulius išsivarė.

Tuo tarpu tie kareiviai visko prisiplėšę pasitraukė ir išėjo savo keliais.

Kaimelio vyrai pasitarę priėjo išvadą, kad niekur nevažiuoti iš savo gimto lizdo, nes kitur niekas nelaukia, ir niekur geriau neras.

Vėl susislėpė į savo slėptuves... tėvas Mockevičius nevažiuoja, ir visi jo šeimos nariai nevažiuoja. O mergaitės Julytės jau ner... Tėvas atsiminęs Julytę išleista į pavojų, pradėjo nerimti, ir pradėjo vytis; motina verkdamą paskui su sesių mėnesių kūdikiu ant rankų, keturių metų mergaitę bėga paskui motiną... sunku plunksnai išreikšti tą sceną, kuri bus amžiais neužmirštama. O kiek dabar tokių scenų kaip pagalvoji?!

Pagaliau, kelionėj, motina suklupo, apalpo. Tėvas dar vis vėžė Julytę. Bet jis pasuko vienu keliu, o Julytė gyvulius nusivarė kitu...

Kada Mockevičius pribėgo rusų sargybą, ji toliau neleido. Liepė grįsti greičiau, nes čia ugnis tuo atsidarysianti.

Mockevičius grįžo. Grįžo be vilties, rūpestų sugniužęs. Rado žmoną namuose jį raminančią, kad mergaitė sugrįš...

* * * *

Julytė per dieną ir per naktį gyvulėlius varydama galvoja su tikra viltimi, kad ją tėveliai pasivys. Bet nerimsta, jų nesulaukdama liūdi ir verkia. Norėtų grįsti, bet gyvulėliai nesasi pirmyn.

Nepriklausoma Lietuva

O keliąs išsiviniąvęs kuris savęs niekam nešykšti, tarytum vis vis kužda; saukto saukia: "eikš, mergaitė, eikš... ženk toliau..." ir taip po dienos ir nakties eimo, Julytė atsidūrė Merkinėj; kur nuo Jurčiūnų rodos apie 50 kilometrų.

Merkinės miestelis stovi ant Nemuno kranto smėlyje suklupęs, ir stebi žmonių tragedijas. Julytė bendros nelaimės draugai - pabėgėliai palieka vieną, slapta pasitraukdami... atsikratydami svetima našta, nusiplauna rankas kaip Pilotas Kristų miniai atidavęs, ir taip palieka mergaitę alkana, išvargus, basa su suskirdusiom kojom.

Žmonių marios... kariuomenės galybių galybės; mergaitė bėga prie Nemuno tilto, laukia tėvų, tai vėl grįsta prie gyvulių kurie nuilse, sugulę. Taip kartoja keletą kartų, bet paskutinį kartą nuo tilto grįzus - jau nerado gyvulių. Liko vieną. Grįsta vėl prie Nemunėlio, stovi lauke išalkus išvargus ir jau paskutinės jėgas bebaigianti.

Nemunėlis tyliai pliuskendamas tarytum šnara gyvais žodžiais:

- Eikš, mergaitė, eikš Julytė, eikš Lietuvos dukra, aš tave priglausiu...

Tik žingsnelis, ir Julytė jau eis... eis į Nemunėlio globą, bet štai staiga pasigirdo nepažįstamas balsas, kurs mergaitę pašaukė vardu:

- Julytė, vaikelį, aš tavęs čia nepaliksiu! Aš tavo giminaitė, tik tu manęs nepažįsti!

Pradžiuo Julytė, užsoko ant vežimo, apkabino savo geradarę, ašarojo ir guodėsi. O čia jau ji buvo dešimta, kurie viena ir tais pačiais tikslais važiavo.

Dabar, Julytė pradėjo savo kelionę į Rusiją. Žmonės visais keliais eina ir važiuoja kaip į didžiausius atlaidus, liūliuoja kaip vilnys. Per dieną pasistumia po 7-8 "verstus" ir taip plaukia.

Arkliais Julytė važiavo iki Smolensko, paskum sėdo į gyvulių traukinį, kurs ritosi į Rusijos gilumą. Nuvežė į Nizny - Novgorodą kurs randasi ant Volgos abiejų šonų, kur dabar eina frontas, tik kiek arčiau į pietus.

Čia Julytė pradeda naują gyvenimą. Nors jaunutė, bet privalo būti savystovi, nes jos geradarė giminaitė turėjo užtektinai savo vargo su septyniais vaikeliais - visais mažučiais. Jos vyras - lijonis. "Vargas ir jai..." - nekartą mąstė Julytė.

Taip plaukė savaitės, mėnesiai ir metai. Mergaitė nieko nežinojo apie savo tėvelius, o tėvai nežinojo kur jų miela Julytė. Pagaliau po trijų metų, patekojo skaistesnė saulė pranešdama, kad galima jau grįšti į Lietuvą!

Julytė grįžta.

Sunkus buvo tai grįžimas, kaip ir išvažiavimas, bet dabar žibėjo vilties žiburys tėviškos sodyboj, kurs mojo ir šaukė į krikštėj pramintus takelius.

Julytė nors daug pergyvenus, bet grįžo sveika ir pačioj geriausioj jaunystėj. Rado motinėlą išvargusią, pasenusią, su sidniai išbalusiais plaukais, su palaušta sveikata.

Tėvelis gi, jau buvo vos gyvas, nuo tada kai vokiečiai jį pastatė prie sienos susaudyti ir tik per plaukelį liko gyvas, nko jo paskutinės jėgos, bet Julytės lūkesčio viltis, jame degė ir jis kasdien jos laukė.

- Dabar galėsiu bent ramiai numirti. - jis pareiškė Julyte kai ji porzengė tėviškos slankstį.

* * *

Brangūs skaitytojai, ar dabar mažai tokių vaizdų vaizdolių kurie sukrečia jau tik pagalvojus!

J. Liaukevičienė.

* * * *

I D A R B A !

Platieji dirvonai, apleisti laukai;

Skubėkit, subruskit, į darbą draugai.

Darbuokitės broliai, išvieno visi,

Dievas laimins darbą kaip saulė šviesi.

Darbuokitės rankoms, kas galite galva;
Kad tik išvadavus mylimą Lietuvą!

Mūsų darbas niekuomet neliks be žymės;

Jo naudą atjausti kiekvienas gales.

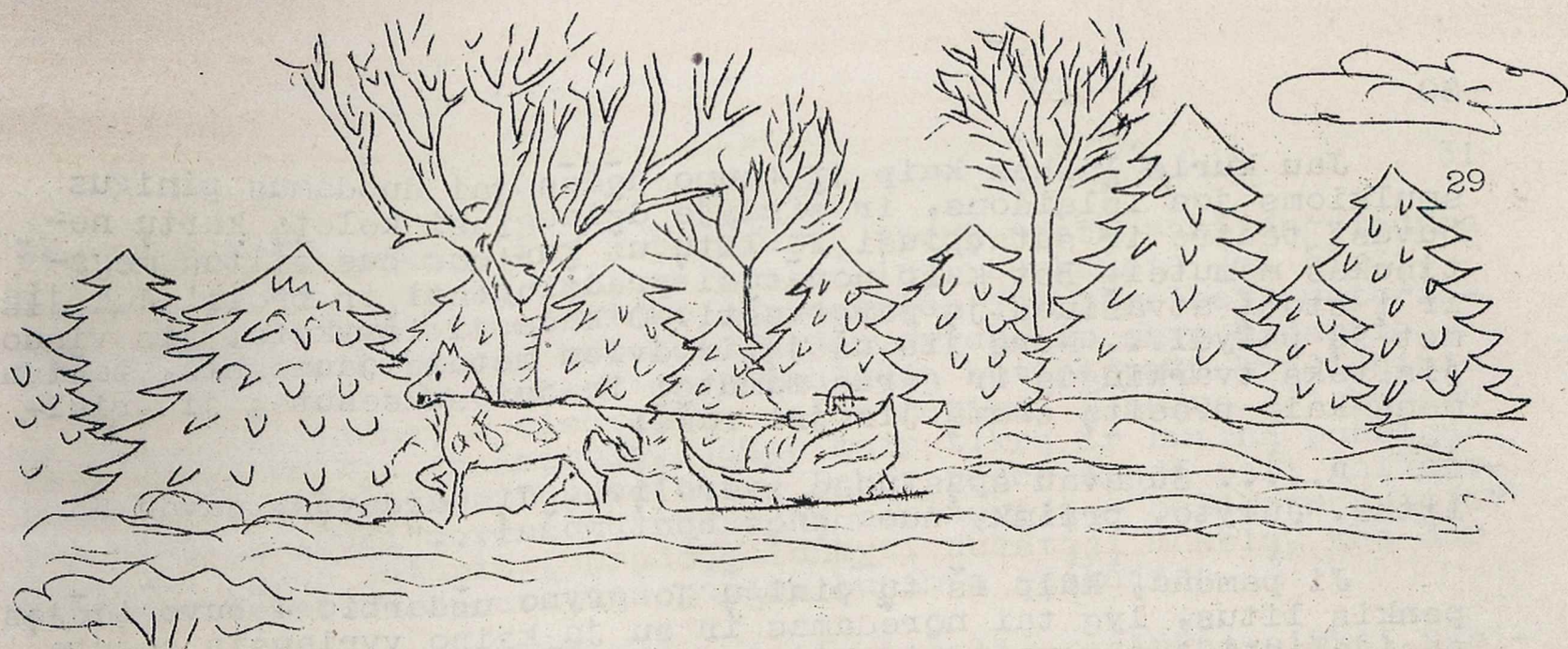
Metai po metelių vis žengsim pirmyn,

Ligi nukeliausim šviesion ateitin.

Juozapas Žemaitis

Montreal, 1943 m.

Nepriklausoma Lietuva

K A L Ē D Ū A T M O S F E R O J E

O. Vizbarienē

Šaltis jau gerokai paspirgindavo ausis, žemē storai apklota žieminio gamtos rūbu - dengt visus slėnius, tik kur ne kur tarp kalnių atslaitėmis stypsojo pliki kėlmai, vėsliais juodalksnių krumoksniais apaugę; dabar nuo šalčio - storai serksna aptraukti.

Gerai matyt prižiūrėtas obuolmušis juodbėris prunkšdamas apšarmojusiomis snervėmis sparčiai bėgo lygiu, siauru miško keleliu lengvai paskui save traukdamas roges ir jose nuo šalčio susikuprinusi dideliose kailiniuose įsisukusi Algį Baniulį.

Algis tokiame šaltyje šiandien į miestą nebūtų važiavęs, bet motina išragino jį sakydama:

- Važiuok, sūneli, važiuok... Įsisuksi į kailinius, gal ne-susalsi; tiesiai per mišką bus arčiau... Toks šaltis, mieste il-gai nebuk! Tik užbek į pastą paklausti, gal bus nuo Julytės lais-kas; gal atvažiuos Kalėdoms? Taip issiilgau, jau rodos puse metų kaip tos savo dukters nemačiau. Nors bent ką žinociau, ar jai ten gerai? Ji pati niekada neprasitars nei žodžiu, užklausta vi-suomet tą patį:

- Gerai man, mamute, gerai. Tuoį baigsiu... gausiu tarnystę, tada ir Jums bus lengviau.

Kalėdos, tai buvo vienos iš laukiamųjų Julytės švenčių, ku-rios ją visuomet linksmiai ir maloniai nuteikdavo. Jos vaizduote-je pindavosi mintys viena kita pralenkdamos, kada ji svajodavo kokias dovanas ji parves Kalėdų šventėms saviesiems, kurių ji bū-davo labai issiilgusi. Mat prašėdėjus mokslo sezonui rugsejo mė-nesy, ji apleisdavo namus ir išvykdavo į miestą, ir tik Kalėdų šventėms gavusi atostogų, vėl juos atlankydavo.

Montreal, sausis-January, 1943.

Jau kuris laikas kaip ji taupo dėdės jai duodamus pinigus smulkionis jos išlaidoms, ir širdyje džiaugiasi keletą kartų nebuvusi teatre ir sutaupiusi 18 litų už kuriuos bus šiltas megstinukas mamutei. Bet kaip noretusi pradžiuginti ir brolių! Juk jis ir į stotį atvažiuos ją parsiveisti. O kada ji išvyksta, jis visuomet ją palydi... Nors jis už ją ir dviem metais jaunesnis, tačiau jis toks tvarkingas ir geras mamutei ir jai su sesute; ji prisimena kaip praeitą žiemą jis jai rase:

"..... Sugavau spąstuose žvėrelį... Ji parduos, gavau 35 litus. Julyte, priimk, nuo manęs bent mažai..."

Ji pamena, kaip iš tų pinigų jo gryno uždarbio - buvo idėjęs penkis litus, lyg tai norėdamas ir su ja kaip vyriausia sesute pasidalinti tuo savo pasisekimu.

O ir mažoji sesute, kuri visuomet Julytės išsiilgusi laukia, ir vos tik jai į grincią įėjus pribėga prie jos, apiberia buciniais, pakelusi galvutę šviesių plaukų garbanomis išpletusi akutes žiūri į ją, tarytum aiškiai klausdama:

- Julyte, ar turi ir man lauktuvių ką nors?

Veik visą naktį Julytė neužmigo galvodama apie savo drauges kurių ištėkčiai buvo daug didesni negu jos, ir kurias tėvai aprūpindavo viskuom!

Julytės tėvai buvo neturtingi. O po tėvo mirties, gal nebūtų buvę ištėklių ir į aukštesnį mokslą eiti; jei ne dėdė, kuris gyveno mieste ir vieną vasarą lankydamasis jos tėviskeje atostogų metu pasakė:

- Kai Julija baigs keturias klases, aš vėliau pasirūpinsiu jos tolimesniu moksliniu. Pasiimsiu ją pas save; aš matau ji gana gabi, gali iš jos būti didelis žmogus.

Julytė jau ketvirtus mokslo metus gyveno pas dėdę. Ji tikisi, kad busimieji kvotimai jai pasiseks išlaikyti... O, kaip jai tada bus gera! Ji gaus tarnystę, gyvens savystoviai, niekam nepriklausoma. Turės nuosavą, niekieno nekontroliuojamą biudžetą, nebereikės imti iš svetimų rankų nors ir su gerais norais jai paramą teikiančių. Vienok ji suprato ir jautė, kad toji parama, tai yra lyg ir skola, kurią vėliau jai reikės gražinti kada ji turės tarnystę; nes tą ji suprato iš dedienės tankiai jai daromų pasta-bų.

Kalėdų ir Naujų Metų atostogos artinosi... Julytės draugės čiauskejo klaseje pertraukų metu kaip ir kur katra sventes praleis... Julytės vaizduoteje slinko dziuginančios mintys, nes ji žinojo kaip jos namuose laukia visi... O labiausia mamute, nes kada tik ji parvažiuoja - kiek daug jai tėviskes vargų ir rūpes-

Nepriklausoma Lietuva

Čių mamutė išpasakoja lyg pati sau tą vargų našta pasilengvindama kada su artimu tais rūpesčiais pasidalina. Suskausta jai širdi, gaila motinos kad siemė nieko dar negalės jai pagelbėti materialiuose ūkės reikaluose, bet kai ji jau gyvena iš savo uždarbio - ji pasiliks sau tik tiek, kiek reikalauja būtiniausių kasdieninio gyvenimo išlaidoms; o visą kitą - šius motinai į namus. Ji būdama vyriausias vaikas jų šeimoje, jautė kaip tikrą ir būtiną pareigą padėti motinai šeimos rūpesčiuose. Dabar rodos ir ji pati gailėjo si, kodėl baigusi mergaičių mokytojų seminariją - neliko mokytoja? Paklause dėdės patarimo, pradėjo lankyti aukštąjį mokslą, kas dar didesnes išlaidas sudarė jos pačios busimon sąskaiton.

Nustūmusi visas rūškanas mintis į šalį, pasiryžo siekti užsi-
bręžto tikslo: dėti visas pastangas, kad tik kvotimai gerai pasi-
sektų. O tada... tada, viskas klosis gerai... Kaip bus gera, kada ji galės ir jaunesniąją sesutę paimti pas save ir į mokslą leisti, jos ateitimi rūpintis.

Kalėdų rytą visi sukilo anksti, tik Julytė saldžiai miegojo išsiilgusi malonaus ir ramaus teviskes prieglobsčio, kol ją motina įėjus pažadino.

Julytė jau rado sesutę apsirengusią su jos dovanų parvešta šilta kepuraitė; o brolis jau rengėsi taip pat ir visi išvyko į "Bernelių" mišias.

* * *

N A U J I E M S M E T A M S

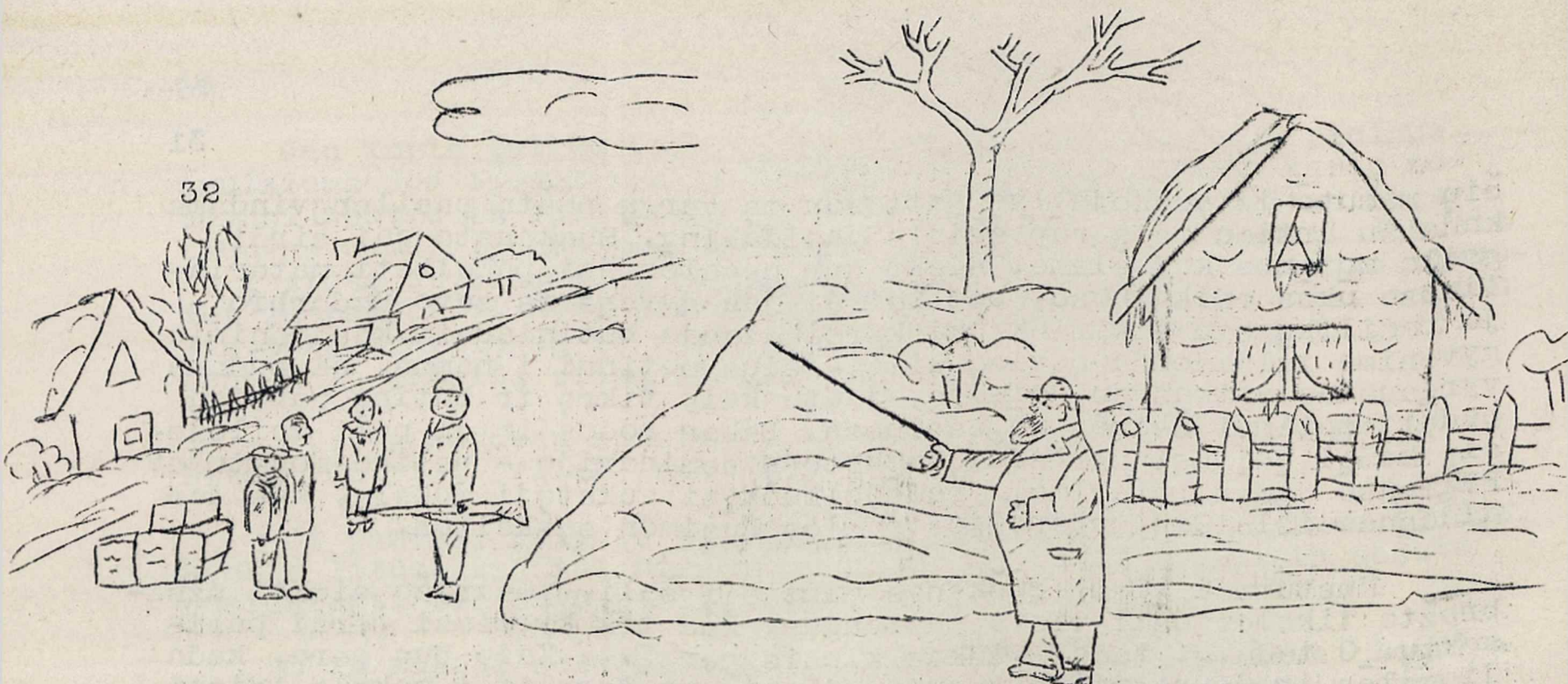
Taip buvo gyventa, taip buvo svajota,
Bejungiant Senus ir Naujuosius metus,
O džiaugsmą ir liūdėsį, tuomet aikvotą,
Pinu į naujus nujautimų vaizdus.

O šit, kaip iš kanklių, tyliai man prabyla
Vieną po kitos suvirpėjus styga -
Ir vėl naujas jausmas krutineje syla
Ir plaukia per sielą skambiaja banga.

Tegu jis kyla, tegu jis plaukia:
Švelniųjų jausmų ir svajonių gana.
Jau rūstūs trimėtas saulėtekys saukia,
Pradėt reik nauja savo amžiaus diena.

Putinas

* * *

ELEGIJUS UOSIS

IŠ SENO DIENORAŠČIO

(tęsinys)

Pirm paskyrino į šį rajoną, aš jau buvau painformuotas apie visus to rajono kontrabandininkus – nešėjus. Istolų net ir mačiau juos visus; tarp jų mačiau ir aukštą barzdotą neaiškų tipą, kurį man kai kas perstatė vadindami "Samsonu".

Dabar aš laukdamas priemiesty, matytus kontrabandininkus visus prisiminiau. Prisiminiau ir "Samsoną", ilgą ir aukštą barzdotą keistenybę, ir apie jį pamanęs vienas sau – nusišypsojau.

– Na, jeigu berniukas čia atves Samsoną, tikrai bus graži komedija.

Mes trys laukdami susėdom ant degtukų pokų, pakelėje, kur gyveno Karutės tėveliai. Jų namuose – dar žibėjo šviesa.

– Kažin, ar jau Karutė namie? – pagalvojau. Ar jau ji parėjo iš šokių? Kažin, kas ją parlydejo? Jeigu ji žinotų, kad aš čia netoli jos miegamo kambario palangoj sėdžiu, išėjus tikrai pakviestų į vidų. Ak, kad ją pamaciaus! Įdomu, ar ji nepyksta, kad ją palikau?...

Taip man bemažant, pamačiau smarkiai ateinant aukšto ūgio žmogų su lazda rankoje mosykuojantį. Paskui jį sekė kitas asmuo, tai mano pasiūstas vaikežas.

Su manim sėdėję nešėjai greitai pašoko iš savo vietų, ir nu-

džiugę nei nejuto kai išsitarė:

- Samsonas ateina! Dabar bus gerai!

Aš greitai atsistočiau, pasiėmiau šautuvą; prisiartinęs apie dešimts žingsnių prieš Samsoną surikau:

- Štok! Rankas aukštyn!

Areštuotas Samsonas rankas iškėlė aukštyn ir paklausė:

- Ei, žmogau, ko nori?

- Ar tavo šita kontrabanda? - paklausiau.

- Aš nieko nežinau.

- Ar šis Samsonas jus samdė? - paklausiau nešėjų.

- Taip, tai jis. - atsakė visi.

Samsona tuoj pradėjo beveik visa stora gerkle rėkti:

- Ar jūs pasiutot?! Leiskit! Aš norėjau čia tik keliu praeiti, o jūs mane visi užpuolėt! Aš nieko, nieko nežinau!...

- Jeigu tamsta nieko nežinai, tai kur gi naktį taip skubėjai?

- Skubėjau į Kanizario kaimą. Apie šią kontrabandą dievaži nieko nežinau. Jei mane sulaikyt kaip praėivi, aš rytą apskųsiu už mano garbes įzaidiną, ir pastojimą kelio vidury nakties!

Isakiau nešėjams paimti degtukų dėžes ir nešti į miestą, o Samsonui apsigrišti ir eiti sykiu su degtukų nešėjais.

Samsonas neklauso. Užriko visu balsu "retavokit žulikai užpuolė", ir neina iš vietos.

Kad pagąsdinęs Samsoną, paėmiau šautuvą, spyną sutriuškinau, ir perspečiau, kad sausu. Visai buvau pamiršęs, kad pirmiau buvau sovini įleides į tutą. Mano šautuvas užspirngė su kitu soviniu, ir tą pastebėję kontrabandistai kad mano šautuvas neveikia; šoko per griovį su Samsonu, ir pasileido pro Karutės namų palanges, kiti gi - pasinėse kita puse bėgti.

Aš greitai sugriebiau parabelių, iššoviau tris kartus; nešėjus susigaudžiau vel prie dežių, tik Samsonas grįsdamas pro Karutės namų langus sustojo, ir visa gerkle suriko:

- Sinkevičiaus, kaip Dievą myli, retavok!

Montreal, sausis-January, 1943.

Iš Sinkevičių grincios išbėgo visa šeima. Žmonės susimaišę, o Samsonas pro juos – smakst į vidų. Aš į jį negalėjau šauti, nes grincioje buvo daug žmonių; ir įstatymas rodo, kad šauti į kontrabandistą – draudžiama, atsižvelgiant, kad žmogaus gyvybė brangesnė už kontrabandą. Tik tais atvejais galima šauti, jei policininke gyvybei pavojus grėsia.

Matyt Samsonas tą gerai žinojo.

Aš reikalauju žmones prasiskirti į šalis, nes jeigu Samsonas bėgs ir išsines pro langą – jį nepaleisiu. Į vidų jį negaliu eiti suimti, nes visi kiti kontrabandistai bando pabėgti.

Aš supykęs, nusikeikiu žemaitiškai:

– Rupėžės! Nebandykit bėgti, nes visus iššaudysiu.

Ak, širdis daužosi. Ta visą mato ir stebi Karutė ir jos tėvai, man nemalonu ir pikta. Karutės motina priejusi man sako:

– Žentel, paleisk tuos vyrus. Jie biedni, pas mus tankiai dirba, būk, vaikel, mielaširdingas dėl biednų.

Tuo tarpu išeina iš grincios Sinkevičių tarnas ir man sako:

– Samsonas nori, kad tamsta pone policininke, su vyrais ir degtukais ateitute į grincią pasitarti. Jis sako duosias kokius tai 50 litų jeigu eisite tartis dabar; o vėliau nieko negausite.

Aš tarnui pasakiau, kad togu kuogreičiausia Samsonas pasiduo-da, nes greitai iš miesto pribus policija ir jį suareštuos. Bet man nebaigus šio sakinio, iš grincios praneša vienas kontrabandistas kurs buvo drauge su Samsonu, kad pro užpakalines duris pabėgo Samsonas.

– Ir man liepė bėgti, bet aš neklausiau, bijojau, kad manęs nenušautut. – jis pridūrė.

Aš pamaniau, "gabensiu dabar bent šituos visus į miestą su degtukais, kad Samsono ir neturiu; bet čia jo kontrabanda, nes turiu liudininkus.

Susitaisiau šautuvą, išmečiau šovinį, isakiau nešėjams neš-ti degtukus į policijos Nuovadiją, ir griežtai pakartoju:

– Jei mėginsit bėgti, mirsit, rupūžės!

Staiga iš užpakalio pribėga uždususi Karutė, ir sako:

– Jezus Marija! Širduk, tave prigirdys! Samsonas su Gurgž-

Nepriklausoma Lietuva

liuku grinčiojė susitarė. Aš girdėjau: kuomet jie prieis tilto vidurį - jie mes nuo pečių degtukų naštas į upę; jie tikisi, kad Jūs stversit degtukus ir neleisit jiems mesti; tuomet jie tavę, širduk, griebis, ir su kontrabanda įmes į upę.

Šiurpas mane nukratė. Karutei padėkojau nei galvos nepasukęs nuo kontrabandistų, ir su jais nuzingsniavau.

Upės tiltas buvo aukštas, 50 pėdų nuo vandens paviršiaus. Priejus tiltą sustojau, liepiau pasitaisyti naštas, ir perspeėjau, jeigu einant per tiltą bent kuris vienas mėgintų mestis į salį nuo vidurio tilto - taip ir žinokit!... Mirsit!

Priejus tilto vidurį, girdžiu ir jaučiu - tylius žingsnius iš užpakalio.

Atsigrištu.

Žiūriu, tik už dviejų žingsnių, Samsonas.

Mano nešėjai, žaibo greitumu metėsi vienas į vieną kitas į kitą tilto pusę, ir per atramas - paleido degtukus į upę. Trečiągi - nutveriau už apikaklės. Šoviau tiesiai vienam į koją. Jo laimė nepataikiau, bet bėgusieji sukrito.

Atsigrištu į užpakalį - Samsonas savo baisiais ir ilgais nagais - siekia mano apikaklės. Šoviau vėl tris kartus pavojų! Bet policija nepribuvo. Tik už kelių likos minučių pribėgo daug žmonių stebėti kas įvyko nakties metu, ir aš pastebėjau, kad daug turiu priešių: pradėjo man išmetinėti, ir net kolyti Samsonui mirksėdami, tai buvo jo draugai nakties paukščiai, ir jis tarp jų sutirpo ir dingo. Miniai išakiau išsiskirstyti.

Mano nešėjai - taipgi dingo minioj, tik likau su seniu Gurgžliu, ir su jo nesuliu.

Nugabenau jį pas viršininką, bet jo neradau namieje, tad palikęs degtukus viršininko žmonos žinioje - nuvedžiau Gurgžlį į nuovadiją. Vedant per miestą, sekė didelis būrys žmonių, ir garbino.

Nuovadijoje radau tik dežūruojantį policininką; kiti, ir viršininkas buvo užimti, nes mieste buvo įvykusi vagystė ir mustynės.

Ant rytojaus radau ir tuos degtukus įmestus upėje ir vandens srovės nunešus už dviejų kilometrų, ir tuos pristaciau viršininkui su savo raportu.

(bus daugiau)

Montreal, sausis-January, 1943.

TORONTO DIENOS

VEDA - GENYS

IŠTIKO NELAIMĖ. Gruodžio 19 d., Konstantinas Dargis bedirbdamas dirbtuvėj, tapo netikėtai sužeistas: sprogo masina su riebalais; apdegino veidą, rankas, ir nelaimingai pritrenkė.

K. Dargis tuojaus buvo nugabentas į Sv. Juozapo ligoninę ir dėka geros daktaro priežiūros, dabar ligonis randasi namuose 119 Bellwoods Ave.

Siunčiame karštos užuojautos.

* * *

PARENGIMAS DĖL RAUD.KRYŽIAUS

Gruodžio 5 dieną Toronto moterų ratelis "Dainā" surengė šokius su užkandžiais ir loterija. Šokiai buvo ukrainų saleje pasekmingi, publikos buvo vidutiniai.

* * *

BALIUS. Kalėdų proga Didžpinių seima buvo surengę didelį balių - sūnaus krikštynas, kuriais buvo M. Matjusaitienė ir A. Urbanavičius. Dalyvavo daug svečių.

* * *

Š O K I A I. Gruodžio mėn. 6 d., Lietuvių parapija buvo surengusi linksmus šokius. Publikos buvo pusėtinai.

* * *

TORONTO MIESTO SAVIVALDYBĖS RINKIMAI.

1943 metams Toronto miesto valdyba išrinkta iš 23 atstovų, kurie politiniai atstovauja sekanciai:

Konservatyvai	---	11 narių
Liberalai	-----	5 "
Bepartyviai	-----	3 "
C.C.F.	-----	2 "
Komunistai	-----	2 "

1943 metams - į Toronto miesto valdybą įėjo 3 atstovai nauji: du komunistai ir vienas C.C.F.

* * *

VAKARĖLIS Toronto lietuvių mokyklos komiteto pastangomis, buvo surengta vakarėlis lietuvių parapijos svetainėj. Buvo perstatyta veikalas: "Daina Be Galo". Veikiantieji asmenys buvo visi jaunuoliai mokiniai: p-lė V. Jarasiūnaitė, p. V. Derynūtė, J. Grubevičius, V. Mioldažys, V. Baniulis, ir B. Dervinis. Šie visi jaunuoliai suvaidino gana gražiai ir publika už tai juos karštai komplementavo.

Eilę padėklamavo J. Grinkiūtė. Dueta sudainavo V. Jarasiūnaitė ir J. Grinkiūtė. Programą vedė P. Jarasiūnas. Rezisoriais buvo O. Kalinauskienė ir Dervinis. Po vaidinimui buvo šokiai. Publikos buvo pilnutėlė sale.

Nepriklausoma Lietuva

B A L I U S. Gruodžio 31 dieną lietuvių parapijos salėje; parapijos moterys surengė Naujų Metų sutikimo balių su gerymu, kur dalyvavo gražūs būrelis svečių. Pasakyta kalbų. Kalbėjo vietinis lietuvių parapijos klebonas kun. McGivney ir svečias iš vakarų Kanados Jankauskas.

Visi buvo dėkingi šeimininkei nenuilstančiai darbuotojai:
O. Kalinauskienei, nes jos pastangomis šis balius buvo surengtas. Taipgi daug gelbėjo Petras Kairys, J. Kalinauskas, E. Narušis, p. Zofija Užemėckienė; o prie stalų patarnavo p-lė Vanda Jarašiūnaitė, p-lė Grinskytė, ir p-lė Pelekevičiūtė.

Svečiai linksminosi, šoko, valgė ir gerė iki 3 val. ryto. Visi linksmi, patenkinti issiskirstė. Pagėidaujama daugiau tokių pramogų.

* * *

ATOSTOGOSE Švenčių proga per Kalėdas ir Naujus Metus, buvo atvažiuavę atostogų kariai lietuviai:

A. Jurcius
J. Garliauskas
J. Murauskas
J. Kundrotas
A. Podolskis
J. Tamošiūnas

Visi šie kariai gana gražiai atrodė, sveiki raudoni.

* * *

SUSIŽEIDĖ. Šiomis dienomis sunkiai susizeidė Kazimieras Mielažys dirbdamas dirbtuvėje. Netikėtai pagavo ranką mašina ir sulaužė. Ligonis randasi Šv. Mykolo ligoninėje.

* * *

Montreal, sausis-January, 1943.

S.L.A. NAUJU METU SUTIKIMO
B A L I U S.

Gruodžio 31 dieną S. L. A. kuopa Toronte, buvo surengusi Naujų Metų sutikimo balių ukrainų salėje.

Teko girdėti, kad balius nepasisekė: publikos buvo nedaug ir ta pati buvo be ūpo.

* * *

1943 metams S.L.A. kuopa Toronte turėjo savo valdybos rinkinius. Valdyba perrinkta ta pati isskiriant buvusi ilgametį pirmininką A. Kuniūtį, kurio vietoj isrinkta A. Frenzelis.

* * *

KLAIDOS ATITAI SYMAS.

Percitame "N.L." numeryje "Toronto Dienosc", buvo isibrovusi netiketa klaida butent:

"Spaliu 24 d. K.L.T. Toronto skyrius surenge sokius. Šiems sokiams daug pasidarbavo F. Karaliūnas". Bet tikrenybej privalo buti: F. Karaliūnas.

Už ivykusia klaida atsipraso "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija.

* * *

Žmogus nėra pilnai gimęs kol numirsta.

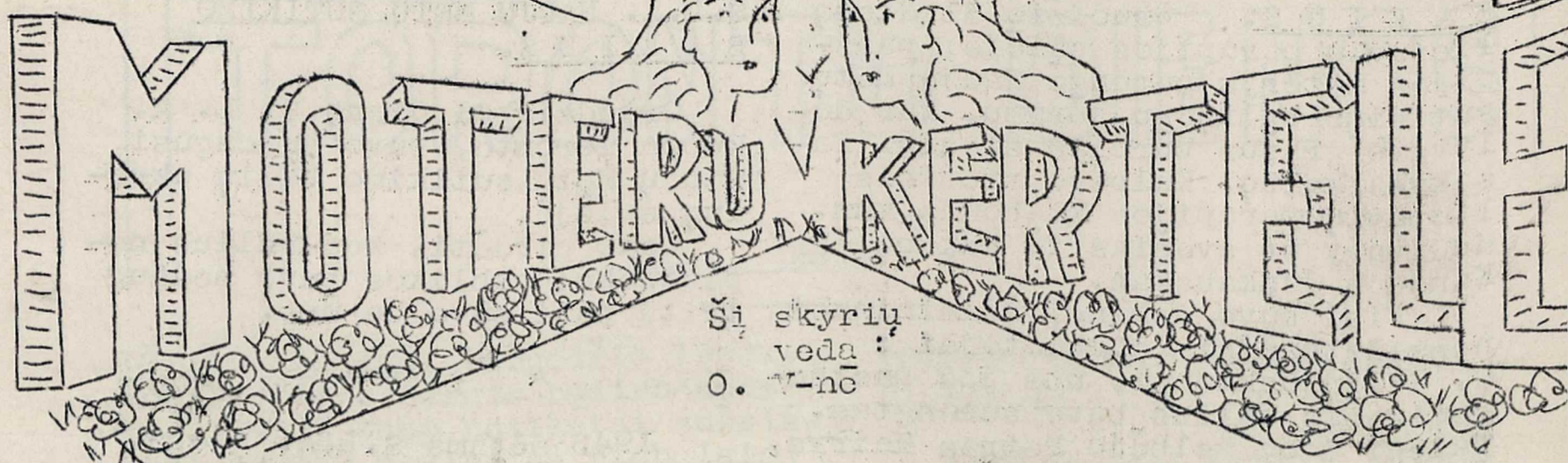
Franklin.

Daugelis gauna patarimų, bet tik isminciai juos pavartoja.

Syrus.

Kartais save pageriname nuo kito klaidų, negu nuo kito gerų pavyzdžių.

* * *

Ši skyrių
veda:
O. V-nė

LAIMĖS BELAUKIANT...

A. Aukštuolytė

Baltom ramunėm tylą sustingo,
Skambančiai šypsos juoda naktis.
Kvepanti laimė ta stebuklinga -
Undinės žingsniais širdin atbris.
Naktis tamsioji aidu sudrėko,
Skambučiais verkia gūdi žinia:
Mintys-vagilės nebijo nieko
Išvogę skausmą - greitai bus čia.
Kaip baigšti stirna laimė - undinė
Rasota pieva kažkur nuklys...
Sieloje skausmas takus numynė,
Auksą ištirpdė juoda naktis.

Dideli ir maži - visi turime savo pareigas. Jos yra pritaikintos prie mūsų jėgų. Pradėkime tuo, kad uoliai dirbime savo mažutį darbą. Tuo būdu savo širdis pakelsime prie didžiųjų.

Marija Pečkauskaitė

TAUPUMAS

"Šeimininkė"

Dažnai galima pastebėti, kad keletas šeimų, gyvenančių vieno-dose sąlygose ir turinčių vienodas pajamas bei siaip išteklius, ver-čiasi materialiai gana skirtingai. Viena šeima paprastai nieko ne-stinga, gyvena gražiai, niekuo nesiskundžia, dar vaikų pulką lei-džia į aukštesnius mokslus, o kita niekaip negali galų su galais suvesti. Žiūrėdamas iš tolo, ne vienas sako, kad paskutiniosios šei-mos nepasizymi darbštumu, neįstengia tinkamai savo reikų tvarkyti ir nesugeba gaminti pakankamai gėrybių. Tai tiesa. Darbštumas ir namų ūkio tvarkymas taip, kad būtų gaunama iš jo kuodaugiau naudos, yra labai reikšmingi dalykai. Tačiau šale to nemazai reikšmės turi ir taupumas. Ne viena šeima nepakankamai vertina taupumą ir pinigą ne-perdaug tvirtai laiko saujoje suspausta, o dėl nereikalingo išlai-dumo gyvenime spragų bei nedateklių pasitaiko nemaziau, kaip dėl apsilaidimo.

Niekas negali garantuoti, kad rytoj reikalai eis taip pat ge-rai kaip šiandien. Gali atsitikti nelaimė - liga, gaisras, ar kas siaip, - kuri pareikalaus gana žymių išlaidų. Niekas neturėdamas šutaupes, tokiam atsitikime žmogus nelabai kaip gali jaustis. Ta-čiau taupyti reikia ne vien nelaimės atsitikimus turint prieš akis. Dedant centą prie cento, galima sudaryti žymesnę sumą ir atlikti koki žymesnį reikalą arba įgyti koki naudingą daiktą. Pagaliau ten-ką prisiminti senatvę. Kol jaunas žmogus, paprastai suranda išeitį iš bet kurios būklės, o senatvoje ir mazas atsitikimas gali panar-dyti į skurdą, iš kurio išbristi, neturint cento, senam žmogui pa-prastai nebepavyksta.

Atrodo, kad apie taupumą kalbėti nėra jokio reikalo, nes nie-kas nemoto pinigų į pelkę. Tačiau išlaidumas ne vien tik tuo gali pasireikšti. Pinigų svaistymas, pirkinas to, kas nereikalinga, ne-tikusių daiktų pirkinas taip pat yra netaupumas. O kad tokių daly-kų pasitaiko, ginčyties negalima. Kiekviena šeimininkė privalo ži-nėti ko trūksta namuose, ir turi pirkti tik tai, ko negalima iš-siversti. Gali būti daiktų prikrauti pilni užkampiai, tačiau kas iš jų, jei nėra jie naudojami. Ligi ką perkant, kelis kartus reikia ap-svarstyti ar pirkinys tikrai namuose reikalingas, nes kitaip galima išleisti pinigus visai neproduktingai. Maza to, kad ką nors pasitai-

Montreal, sausis-January, 1943.

ko pirkti patogiai. Nors ir pigiai nupirktas daiktas, jei jis nereikalingas, išlaidų nepateisina.

Negalima pavadinti taupia šeimininke tos moters, kuri stengiasi pirkti tik tai pigius daiktus. Žinoma, pigumo reikia žiūrėti, tačiau nereikia graibstyti pigiausių iš tų pačių daiktų visos eilės. Jei vienas daiktas yra pigus, o kitas daiktas tas pats brangus, tai pigusis visuomet yra blogesnis už brangesnįjį. O blogas daiktas visuomet trumpesnį laiką gali būti naudojamas. Kas perka pigias, blogas medžiagas drabužiams, tas visuomet turi daugiau išlaidų už tą, kuris perka brangesnės ir geresnės. Kiekviena moteris privalo tad žiūrėti, kad pirkinys būtų vertas savo kainos, o pigių ir blogų gaminių vengti iš tolo.

Taupumo reikia žiūrėti ne vien tik pirkimo atsitikimuose, bet kiekviename žingsny. Didelis netaupumo priešas yra netvarkingumas. Taupui šeimininke privalo būti ir tvarkinga. Daiktai privalo būti tinkamai prižiūrini ir laikomi savo vietoje, nes netinkama priežiūra daiktus čia ir jie naudojimui tinka žymiai trumpesnį laiką. Bet kur sumesti drabužiai gali sudrekti, supelėti ir net supūti. Neprižiūrimus maisto produktus gali prisiciti į mėslyną ismesti. Ne vietoje pastatytus molinius, porcelianinius ir stiklinius indus gali bet kas visai netyčiomis sukulti. Neprisidengus žiurstu dirbant yra sutersiami drabužiai, kuriuos sunkiau išskalbti, kaip žiursta. Galima priskaiciuoti šimtus netvarkingumo pavyzdžių, kurie neša nuostolius ir verčia daryti išlaidas. O viso to galima išvengti.

Be visa ko, taupumo turi žiūrėti ne tik pati šeimininkė, o ir visi šeimos nariai. Šeimininkė turi paimt į savo rankas iniciatyvą ir paskatinti visus, kad nebūtų išlaidų. Yra įprasta reikalus svarstyti bendrai. Tai kaip tik yra progos šeimininkei tarti žodį. Ypatin-
gai reikia pratinti centą branginti vaikus, tačiau atsargiai, paaiskinant, kas tai yra taupumas. Kitaip vaikai pinigą gali pradėti branginti per daug ir išaugti syktuoliais. Taip pat syktuolėmis ner-
kia būti ir šeimininkės, nes taupumas nėra syktumas.

* * *

D A R Ž O V I Ų K I L M Ė

"Nature" žurnalas nurodo, kad cibulio tėvynė yra Indija ir Palestina. Šią daržovę jau šventraštis mini. Nestebėtina, jei žydėliai cibulį (svogūną) daugiausia vartoja.

Runkeliai, (burokai, batviniai) gimė ir augo Europoje - tai grynai Europinė daržovė.

Tas pats ir su kopūstais - jų tėvynė Danija, bet kopūstai (bastučiai) buvo žinomi senovės graikams. Sakoma, kopūstus žmonės valgė jau veik 4,500 metų.

* * *

Vytautas

Nepriklausoma Lietuva

MONTREALO KRISLAI

VEDA PETRUTĖ

Kanados Lietuvių Taryba ruošia didžiulį 25 metų Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą 28 dieną vasario.

Paminėjimas įvyks lietuvių parapijos svetainė, apie pačią programą bus vėliau smulkiai spaudoje pagraisinta.

Šiuo tarpu tik tiek, kad į šią Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, atvažiuoja iš Suv. Valstijų du žymūs kalbotojai, tai Kunigas Norbertas Pakalnis ir Redaktorius p. Juozas Laučka.

Apie gerb. kun. Pakalnio asmenį ir veiklą, jau ne vienas girdėjo, kad jis yra ne tik puikus ir idealus dvasininkas, bet ir geras lietuvių organizatorius. Dėka kun. Pakalnio sugebėjimo, jo parapijos choras išaugintas į keliasimtinį. Kaip girdėt, kun. Pakalnis labai moka žmones risti į vienybę, o Montrealas tik to ir laukia.

Redaktorius p. Juozas Laučka, jau yra davęs vieną gražią prakalbą Montrealo lietuviams, ir kuriems teko girdėti jo kalbą, nevienas išsireiškė, kad buvo tikrai puikiai pasakyta. Dabar vėl laukiame atvykstant.

Šiame paminėjime labai svarbu dalyvauti, nes kalbotojai kaip vienas taip ir kitas kalbės labai svarbiais klausimais, kurie atidengs dabartinio momento orientaciją ir svarbą. Kiekvieno lietuvio pareiga dalyvauti, todėl nepamirškite 28 dienos vasario!

LABDARINGIEMS TIKSLAMS

Prieš kiek laiko įvyko gražus suejimas pas p. Petronelę Juskevičienę, K.L.T. Moterų Sekcijos narės nors ir ne visos, atsilankė į ponios Juskevičienės suruoštą arbatėlę lietuvių kareivių paremimo naudai.

Tas sumanymas buvo pirmas šios žiemos parengimas Kanados lietuviams kareiviams, Kalėdų dovanoms supirkti.

Šis ponios Juskevičienės sumanymas labai pavizdingas, gražus ir pelningas moterų Sekcijai. P. Juskevičienės pavaišinimas davė pelno \$18.65, kuriuos pačios viesnės ir svečiai sudėjo. P. Juskevičienės buvo paruošta ir prikepta skaninių tortų, ausyčių ir saldžių sausainių, jos auka buvo didžiausia, nes 15 asmenų buvo pavaisinta.

Prie to, buvo parvežta iš Raudonojo Kryžiaus medžiagos: siūlų ir audklo, ir viesnės moterų tą pasidalino kai kurios siūti ar megsti kareiviams, ir kitos siūti vaikučiams drabužėlius.

Čia buvo suaukota ir aukos tų asmenų kurie dalyvavo, o kiti savo aukas atsiuntė per viesnias. Aukojo sekančiai:

M. Matulienė 2 dol., A. Stankevičienė 1.00, M. Leknickienė 1.00, P. Jankauskas 1.00, K. Vili-

mas 1.00, Johanna Milienė 1.00, Em. Mickiūtė 1.00, A. Matulis 1.00, Vl. Kiškis 1.00, B. Bielskis 1.00, S. Pundziuvienė 1.00, Eugenija Lukošienė 1.00, M. Auksaitė 1.00. V. Mack 2 doleriu.

M. Vilimienė 50 ct., M. Škudienė 50 ct., M. Arlauskaitė 50, M. Duncikienė 50 ct., O Kuprevičienė 50ct, M. Mickuvienė 50ct., M. Žemaitienė 40ct., O. Mickiūtė 25ct., P. Šarkienė 25ct., M. Andriulionienė 25ct., D. Kazinavičienė 35ct.

Širdingai tariame ačiū aukojusioms ir aukojusiems už įvertinimą ir paremimą mūsų darbų.

* * *

Labdaringas DARBAS

Kanados Lietuvių Tarybos moterų sekcijos narės sužinojusios gautąjį laiškučių iš mūsų lietuvių kareivio išvesto į Angliją, kuris atsiliepo neturintis giminių nei artimų draugų.

Pasiūdo, kad sekcijoje yra užjauciančių moterų. Nežiūrint, kad ir savo sūnus turėdamos už jūrų ir ten kariaujančius, bet savo širdy patalpino ir tą kareivį, kuris neturėdamas Kanadoje artimesnių, kreipėsi į mūsų sekciją.

Štai, kelios mūsų senesnių moterėlių kaip p. M. Žemaitienė, paskubėjo parašyti tam kareiviui paguodos laiškelį ir sūnum pavadinti. Prie to, supirko ir sutaisė gero maisto ir cigarečių siuntinį, ir išsiuntė į antrą dieną nuo sužinojimo.

Taipgi geros širdies p. O. Stankuvienė ir M. Vilimienė, nušuntė maisto siuntinį ir kai kurių daiktų kaip tai: namie megstas kojines, pirštines, cigarečių

nosinių ir kitų daiktelių.

Grazūs ir pavizdingas darbas, visuomet yra vertas gero atsilyginimo ir padėkos.

E. L.

* * *

Paskutiniu laiku Kanados Lietuvių Tarybos moterų sekcijos susirinkime buvo sumanyta išleisti loterijos laimėjimas, o jos pelnas skirti Kanados lietuvių kareiviams. Todėl, 27 dieną lapkričio Vytauto klubo salėje, buvo išleista loterija. Laimėtojai buvo sekantys: p. Bandokas laimėjo pirmą prizą \$5.00, p. Duncikas laimėjo \$2.50, p. A. Kreivys laimėjo \$1.00.

Ši loterija sudarė pelno \$36.05.

Nors labai buvo trumpas kas tikėtų išplatinimui, bet veikėjai karsčiai darbavosi. Ypatingai uoliai dirbo mokytoja M. Arlauskaitė, Eugenija Lukošienė, p. M. Vilimienė, p. A. Pundzius ir kiti.

Ačiū visiems pasidarbavusiems ir palaikantiems mūsų labdarybės darbą.

Sekcijos vadovybė.

* * *

SUSIRINKIMAS IR VAJUS.

Šv. Onos moterų draugijos vėjus užsibaigs 21 dieną vasario. Moterys ir merginos iki 35 metų anksčiau, gali prisirašyti be įstojimo mokesčio. Tad, dabar gera proga; kviečiame visas dalyvauti 21 dienos susirinkimo, kurs įvyks Šv. Kazimiero parapijos svetainėje po rytinių bažnyčios pamaldų.

Nepriklausoma Lietuva

STATOMA PUIKUS VEIKALAS.

Vasario 21 dieną š /m., Šv. Kazimiero parapijos choras pastatys begalo idomų veikala: "Katriutės Gintarai".

Šis veikalas padarys gražų išpūdį, nes artistai bus gerai pasiruošę. Jame išgirsite gražios muzikos, naujų žavejančių dainų, taipgi bus ir šokių.

Veikalas maždaug operetiška tema. Atsilankiusieji turės kuom pasigerėti.

Pradžią programos 5:30 p.p.

* * *

S u s i ž i e d a v o.

Teko sužinoti, kad gusižievo sekancios poros: Anelė Girdauskiūtė ir Jonas Kush. Lucille Jodoin ir Petras Bobinas. Marijona Brazauskaitė ir Jonas Bandzius. Adelė Jasiūnaitė ir Aleksandras Bandzius. Marijona Dereskevičiūtė ir Harold Hughes. Madeleine Brais ir Alfonsas Vaisvila.

Geriausios laimės šiems visoms porelms.

* * *

ŽADA ATVYKTI ATOSTOGŲ.

Vasario pabaigoj, iš Garden Newfoundland, žada ant kelių savaičių atvykti atostogų pas savuosius bei pažįstamus - lakunas L. A. C. Juotkus Mykolas C.A.P.O.

Tikimės, kad jisai čia parvykęs pas savus, draugus ir pažįstamus linksmi laiką praleis.

Laukiame!

* * *

Montreal, sausis-January, 1943.

"KORTAVIMO" VAKARAS

Nekalto Prasidėjimo Švenčiausios Marijos draugija, žada turėti "kortavimo" vakarą, vasario 12-tą dieną. Po tam, bus visos pavaišinta skania arbatale.

Tikimės, kad visos narės atsilankys ir linksmi praleis vakarą.

Ši draugija kviečia visas mergaites nuo 8 iki 14 metų amžiaus, dalyvauti ir prisirašyti prie antrojo, neseniai įsteigto skyriaus. Joms bus priruoštos tam tinkamos bei naudingos pamokos.

Dabar, kaip tik gera proga į šią draugiją įstoti, todėl motinos nelaukite! Prirašykite savo dukreles.

* * *

MIRĖ A. DVARANAUSKAS

22 dieną sausio, mirė A. A. Antanas Dvaranauskas 66 metų amžiaus.

Mirė Viktorijos ligoninėj uždegimu smegenų. Sirgo tik 5 dienas. Velionis kilęs iš Lietuvos, gimęs ir augęs Pilskių parapijoj.

Anglijoj išgyveno 9 metus, Montreale 37 metus. Per 34 metus laiko mesinę krautuvę, ir kiekvienas lietuvis nuėjęs pas Dvaranauską, gaudavo puikiausią patarnavimą.

Velionis buvo teisingas, geras žmogus, tikras tautietis. Visuomet paremdavo kiekvieną lietuvišką veikimą, o labiausia parapijos. Mūsų bažnyčiai yra įtaises gražią arnotą, ir siūka ilgai mums A.A. Dvaranauską primins.

Velionis paliko didžiausiame nuliūdime savo žmoną Elžbietą Šlekiutę, tris sūnus Kazimierą, Joną, Juozą ir dukrelę Poliutę; dvi marčias ir 4 anukus.

Reiskiamė savo gilią užuojautą visai Dvaranauskų šeimai.

Mes montrealiečiai labai apgailestaujame gero asmens ir niekados nepanirsime.

Žinantys.

* * *

MIRĖ VALIJOS KRAŠTO MOTERIS

16 dieną sausio, atsiskyrė su šiuo pasauliu arti šimto metų senelė Mrs. Martha Lovellyn Royer, kurią globojo ir ligino Marija Aukštaite, nes velionė čia neturėjo giminių.

Nors velionė gyveno be giminių, bet Navikevičių šeimoje ji buvo sava ir mylima kaip tikra motina. Per dešimtys metų prie vieno stalo sėdėdami dalinosi vienu kasneliu ir vienais vargais. Vasaromis senutė dar pakiutinedavo, bet per penkias žiemas nekilo iš patalo.

16, 17 ir 18 d. sausio, buvo pašarvota graboriaus Leslie koplyčioje labai gražiamė ir brangiame grabe. 19 dieną sausio,

su iškilmingomis bažnytinėmis pamaldomis St. Thomas bažnyčios patarnavimu, tapo palaidota Memorial Park kapinėse.

Reiskiamė gilią užuojautą Navikevičių šeimai, o ypatingai Marijai Aukštaitei kurią senelės mirtis begalo iškaudino ir atnešė naujo liūdesio.

Arlauskų šeima.

* * *

MIRĖ PETRAS BAUDYS.

31 dieną sausio, atsiskyrė iš šio pasaulio A. A. Petras Baudys.

Velionis buvo nevedęs. Gyveno pas p. Lukaicius daug metų. Mirė turedamas 74 metus amžiaus.

2 dieną sausio, su iškilmingomis Šv. Kazimiero bažnyčios apeigomis, tapo palaidotas Montrealo kalno kapinėse.

Tebūna velioniui lengva Kanados žemėlė, kurioje gražią eilę metų išgyveno.

Nuliūdęs Draugas.

* * *

SKAMBĖJO VARPAI . . .

9 dieną sausio Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, susirišo moterystės sakramentu p-lė Marija Petrauskaitė iš Binghamton N. Y., su p. Juozu Abromaiciu gyvenančiu Montreale.

Linkime laimingo linksmo gyvenimo jauniems.

* * *

PAVYKES KONCERTAS.

Gruodžio mėnesio 6-tą d., Vytauto klubo choras buvo suėmęs puikų koncertą.

Klubo svetainė susilaukė gausios publikos, nes "Aido" choras tikrai neapvilia publikos surengdamas turiningas programas, ir jas žavingai užpildo.

Kaip visuomet, taip ir ši kartą, choras išpildė dainų

Nepriklausoma Lietuva

žavingų programą. Ypač visiems patiko: "Ar tu žinai mano broli". Taipgi buvo solo ir duetų.

Jaunoji kolonijos artistė R. Kilimonytė puikiai pasoko, taipgi ispildė keletą akrobatiškų numerių.

Be to, suvaidinta dvi labai juokingos komedijos: "Miręs bet Gyvas", ir "Nenusisekęs Fotografas". Publika prisijuko iki soties.

* * *

Lankėsi S U D B U R I E T I S.

Lapkričio mėn. pabaigoj, grįsdamas iš Suvienytų Valstijų kur apie savaitę laiko viesėjo pas savo gimines sudburietis K. Sagaitis; buvo užsukęs ir į Montreąlą, kur praleidęs porą dienų grįžo atgal į Sudburį.

Montreale jis buvo aplankęs p.p. Kriksčiūnus ir dar kai kuriuos pažįstamus; taipgi buvo atsilankęs ir į V. klubą, "Genovaites" vaidinimo pasižiūrėti.

K. Sagaitis yra rimtas, susipratęs lietuvis, ir "N.L." žurnalo naujas skaitytojas.

* * *

GRAŽUS IR NAUDINGAS POBUVIS.

Arbatėlė įvyko pas p. M. Vilimienę 24 dieną sausio mėnesio. Šioje arbatėlėje dalyvavo virs 20 moterų. Tuo pačiu laiku buvo laikomas susirinkimas K.L.T. Moterų Sekcijos. Čia tapo išrinkta pirmininkė, ponja Petronėlė Juskevičienė.

Kadangi mūsų sekcija siuntė dovanas kareiviams, kurie yra išsiskirstę po mūsų placiąją Kanadą, tai buvo skaitomi padėkos

laiškai, kuriuos gavome nuo jų. Buvo labai išpūdingų laišku, ir ne viena apsiiverkė girdedama.

Tuose laiškuose jie mums dėkoja už mūsų gerą širdį, bet istiesų, jie yra mūsų geradėjai, ir mes niekada jiems negalesime atsilyginti.

Taipgi mums užsiimant Raudonojo Kryžiaus darbais, buvo išskaityta kas iki šiol darbų nuveikta ir nunesta į R. Kryžiaus sąka. Daugelis moterų apsiėmė numėgsti kojines dėl kareivių. Parnestos vilnos iš Raudonojo Kryžiaus tapo išdalintos. Ant ateinančio susirinkimo bus darbai sunėsti ir nauji išdalinti.

Tų arbatėlių tikslas yra toks, kad galėtumėm susirinkę draugiskai pasikalbėti, taipgi pasinaudoti tuo laiku dėl platinimo Raudonojo Kryžiaus darbų. Pelną, kuri darome iš šių suejimų, naudojame selpti Lietuvos vargšus ir alkanus.

Taipgi dovanotas gėlių buketas, kuris buvo išleistas loterijos keliu, paremė mūsų darbą.

Ši bukieta padarė ir paaukojo A. Stankienė. Todėl šis sekmdienis paliko mūsų draugijėlę turtingesne su \$14.55.

* * *

Vasario 14 dieną trečią valandą po pietų, įvyks arbatėlė pas A. Stankienę, kuri gyvena Ville Emard 6828 Monk Blvd. Visos esate kviečiamos. Ateikite ir padėkite mums dirbti mielasirdystės darbą. Dirbkime ir aukokimės nors truputį. Padėkime tiems, kurie daug kenčia ir kurie viską aukoja, net gyvastį.

Dalyvė.

* * *

Sudbury Apsilankius

S. Pundziuvienė

Pracitų metų spalio mėn. pabaigoj bei lapkričio pradžioje lankydamosi Sudbury Ont., įgijau gerų išpuodžių bei gražių atminių...

Pats miestelis, kuriame priskaitoma apie 15 tūkstančių gyventojų, savo išvaizda primena Lietuvos provincijos miestelius, nes gyvenamieji namai daugumoje mediniai europietiško stiliaus. (trikampiais stogais, iš sėnų stiklinėmis verandomis ir t.t.) ir vienas nuo kito pastatyti atokiau. Mat čia gyvenama daug europiečių ypač ukrainų. Valdiskos įstaigos, krautuves, teatrai etc. yra didmiesčių pobūdžio.

Kiek niūrų vaizdą teikia pliki juodo akmens kalnai, kuriais miestelis apsuptas.

Sudburio bei Levacko lietuviai, kurių daugumą esu aplankiusi "Nepriklausoma Lietuva" žurnalo platinimo tikslu, pasirodo, kad jie ne tik labai nuosirdūs ir vaišingi, bet dauguma sušipratus pažangus tautiečiai, atjauciantieji ir lietuviškos spaudos keliai.

"Nepriklausomos Lietuvos" platinimo darbe teko daug patirti ir nuosirdžios broliškos talkos. Daugiausia pagalbejo J. Čeplys, kuris su savo nuosavu automobiliu mane nuvežė į Levacką ir padėjo surasti kai kuriuos Sudburio lietuvius. Taipgi platinimo darbe pagalbejo P. M. Pleitai, J. O. Sirijunai, J. Klusas ir kiti. Ypač man įaudinanti išpuodis ir neužmirštama atminima paliko G. A. Želioniai, kai įjauciant šaltam vėjui ir sniego pūgai (kaip sakoma, kad dangus su žeme maišosi) į mano giminių J. U. Sulmistrų duris (kur aš buvau apsistojusi), pasibelde Albiņa Želionienė savo dviejų metų sūneliu Edvardu ir penkiamete dukrele Birute vedina... Ji atnesė \$5.00 kaip metinę "N.L." prenumeratą ir linotipui auką, kurią G. Želionis buvo gavęs Creighton'o kasyklų nuo savo bendradarbio T. Belchorskio. Pasirodo, kad nėra tokių kliūčių, kurių lietuvis nenugalėtų; jei jis pasiryžęs siekti aukštesnių idealų.

Visiems aukščiau suminėtiems talkininkams, taipgi visiems "N.L." žurnalą užsiprenumeravusiems bei paaukojusiems dėl linotipo fondo, kad šis vienintelis Kanados lietuvių kultūrinis svy-

turys, laikui bėgant pajėgtų išvilkkti į tobulėsius techniškus rūbus; reiškiu giliausią ir nuoširdžiausią padėką!

"N.L." LINOTYPO FONDUI AUKOTOJŲ IR AUKŲ SĄRAŠAS

F. Paliliūnas	Levach Ont...	\$1.00
E. Marozienė	" "	0.50
J. Balsevičius	" "	1.00
T. Ambrasas	" "	1.00
K. Valutis	" "	1.00
Sudburičio	Sudbury, Ont...	5.00
V. Plausinis	" "	2.00
K. Sagaitis	" "	2.00
G. A. Želioniai	" "	5.00
A. Vaiivada	" "	1.00
T. Belchorskis	Creighton,	4.00
J. Čeplys	Sudbury, Ont....	2.00
P. Kuncius	" "	2.00

Viso \$27.50.

K. Valutis		\$1.00
F. Paliliūnas		1.00
J. Balsevičius		1.00
T. Ambrasas		1.00
K. Sagaitis		1.00
V. Plausinis		1.00
T. Belchorski		1.00
M. Žemaitis		1.00

Viso ----- \$27.00.

* * *

"N.L." PRENUMERATORIŲ

SUDBURIEČIŲ SĄRAŠAS.

Kl. Juška		\$ 1.00
M. Linkevičius		1.00
Brazdys		1.00
J. Sirijūnas		1.00
P. Kuncius		1.00
K. Žiurauskas		1.00
J. Striska		1.00
R. Českauskienė		1.00
M. Syvokiene		1.00
E. Butkevičienė		1.00
E. Semežienė		1.00
G. A. Želionis		1.00
Iz. Jancienė		1.00
A. Vaiivada		1.00
S. Dielkus		1.00
J. Čeplys		1.00
P. Juronis		1.00
E. Marozas		1.00
P. Juzulenai		1.00

Už gausias aukas ir prenumeras, sirdingai dėkoja Broliams Sudburičiams Kanados Lietuvių Tarybos centras ir "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija ir Administracija.

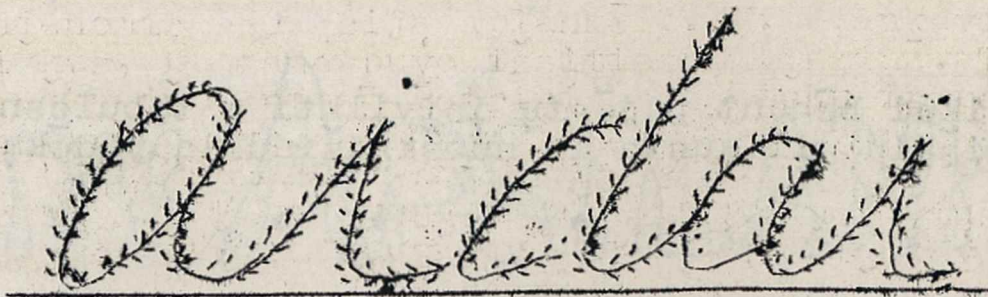
Taipgi, iš širdies dėkoja poniai Salomejai Pundziuvienei už stiprų ir didelį pasidarbavimą mūsų žurnalo prenumeratų rinkime ir platinime, Jūsų zygiai bus amžinai minetini ir brangintini.

K.L.T. centro
Vadovybė.

* * *

Jeigu sutiksi jauną žmogų, kurs yra pasiryžęs įvykdyti visą ką yra užsibrežęs, nesulaikomas nei nuo "jei" nei "bet" - gali būti tikras, kad toks žmogus yra iš tokios medzegos, kokios yra visi didžiųjų pasiekimų vyrai.

* * *

Daug reiškiamo dėkingumo žurnalo geradariams, kurie mūsų darbą nuosirdžiai remia. Iš visur plaukia parama, pritarimas ir aukos.

Šiandien atėjo ponios V. Zavadskienės laiškas, kuri bendru nuosirdumu pasitarus su p. Liaukevičių seima ir Wenipego lietuviais, surinko gražią auką sumoje \$12.50 ir atsiuntė mūsų žurnalo paremimui.

Garbė p. V. Zavadskienei ir p. Liaukevičiams už pasidarbavimą, kuri mūsų Taryba labai aukštai vertina, taipgi didelis ačiū broliams Wenipigieciams už aukas ir pritarimą. Dabar mes jaučiame kad Jūsų dėšinė su mumis arčiau, bendruose tautos ir tėvynės reikaluose.

* * *

Šiomis dienomis redakciją aplankė p. M. Stankevičiaus iš Waterburio laiškas, kuriame buvo issitiesus penkinė. Taipgi aplankė p. M. Januska iš Central Patricia su laišku ir penkių dolerių auka.

Taipgi parėmė žurnalą gausiomis aukomis per šias dvi savaites sekantys asmenys: p. V. Zavadskienė, P. Liaukevičiai, M. Stankevičius, p. Ozalas, Kun. Dr. Bogužas, H. Bandžiūtė, Juozas Pilkauskas, B. Mazulevičienė, P. Januskis, M. Januska, M. Bukauskas, V. Novogrodskas, V. Liaukevičius, L. Balčiūnas, E. Paleliūnienė, E. Praneviciene, P. Bevardis, L. Bartnikas, K. Baniusis ir kiti.

Visiems aukojusiems, atlankiusiems ir parėmusiems mūsų darbą širdingai dėkoja Kanados Lietuvių Tarybos centras, ir "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija.

* * *

Kiek teko patirti dirbant Taryboje praeitą metą, čia jėgų ir gerų troškimų netrūksta. Tikimasi, kad nepoilgam, pradėsime spausdinti "Nepriklausomos Lietuvos" žurnalą jau spaustuveje, nors ir ne nuosavoje. Sakoma: "Roma vienu metu nebuvo pastatyta"

* * *

Nepriklausoma Lietuva

Dvidešimts penkių metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimui, Kanados Lietuvių Taryba ruošiasi visomis jėgomis. Čia nutarta ištiraukti visas draugijas į veiklą ir suruosti bendrą programą. Taipgi ruosiamą tai dienai puiki vakarionė su geriausių seimininkų jėgomis.

Šis minėjimas įvyks 28 dieną vasario mėn. parapijos svetainėje, kur kalbės du amerikiečiai puikus kalbėtojai. Tad nepamirškite broliai lietuviai, visi dalyvaukite, nes svečių kalbos bus idomiosios kokios kada buvo Montreale.

* * *

Nevienas montrealietis yra gavęs laiškus iš Sibire ištrentų giminių. Gal su svečių paaiškinimais, galėsime rasti kelią kaip tiems savo broliams pasiuntus paramos?..

* * *

7 dieną vasario, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, įvyko Kanados Lietuvių Tarybos metinis ir visuotinas susirinkimas.

Susirinkimas buvo gana skaitlingas, kur aptarta daug svarbių ir aktualių reikalų. Taipgi, užgirta ir palikta ta pati valdyba, kuri praėjusį metą daug gražių žygių yra padariusi Tarybos dirvoje.

Susirinkime kalbėjo p. Jenkauskas Amalgamėtų Unijos atstovas, kuris savo iskalbingu žodžiu pagyrė ir padėkino Tarybos veikėjus su gyva energija tęsti pradėtą naudingą darbą.

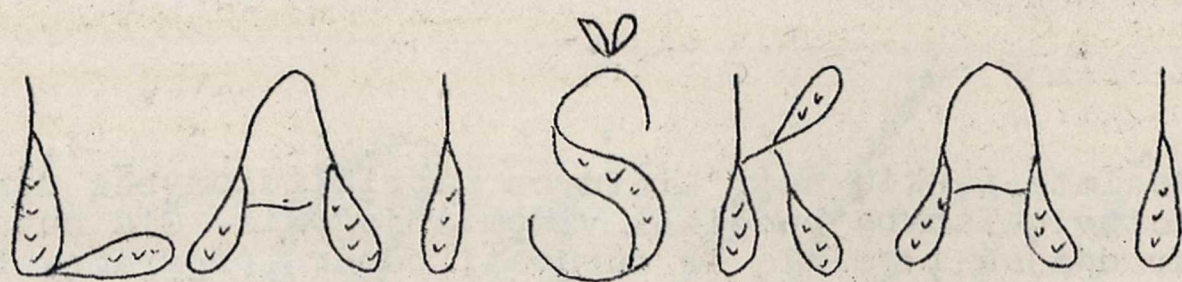
"Nepriklausomos Lietuvos" ir Tarybos išdas - rasta pilnoje tvarkoje, ką pranešė Tarybos revizijos narė ponė M. Leknickienė.

Prie buvusių praeitų metų spaudos direktorių, darinkta šeši nauji direktoriai ir korespondentai, apie kuriuos bus pranešta ateinančioj "N.L." laidoje.

Susirinkimas išnešė "N.L." redakcijai gilią padėką už darbą ir pasisventimą, ir pageidavo kad ta pati redakcija pasiliktų ir vairuotų "Nepriklausomos Lietuvos" vairą, prie kurio darinko daugiau jėgų savų korespondentų.

Nors susirinkimas praėjo gražioj ir sklandžioj nuotaikoj, bet visgi buvo pasigesta garbingo asmens Gen. Konsulo G.L.P. Grant-Süttie, kuris svarbesniuose pasitarimuose visuomet inėsa savo svarių ir reikšmingų pasiūlymų bei išrیشimų. Ši karta, nors buvo Tarybos kviestas, bet dėl konsularinių pareigų negalėjo atvykti.

* * *

Gerbiamoji Tautiete,

Tamstos sveikinimas - linkėjimas mano seimai Kalėdų bei Naujųjų metų proga, man padarė daug malonumo. Jį aukštai vertinu dar ir dėl to, kad vienintelis, gautas iš Kanados lietuvių tarpo.

Gerasis Lietuvos Konsulas, plk. Grant-Suttie, siuntinėja man Tamstos puikiai vedamą ir tvarkomą "Nepriklausomą Lietuvą". Labai mielas laikraštėlis pasiskaityti, vaizduotės sparnais palakstyti po alstanciją, bet gają mūsų tėvynę. Tai lyg Kanados lietuvių Ausrą, kuri taiko ne tiek į savimylį protą, kiek į tyrą širdį, ne tiek į išivaizduotą protą - išmintį, kiek į gerąją žmogaus valią.

Koks pranašus skirtumas tarp Jūsų "Nepriklausomos Lietuvos", kvepuojančios grožio ir meilės ilgesių, ir tarp suirzusios kitos spaudos, primirkusios pykčio ir pavydo, skendėjančios putuotoje neapykantos jūroje. Viesai gieda giesmes demokratizmui ir niekina jį savybės santykyje! Jūs skelbiate tikrąją lietuvių vienybę - realią, idealią.

Duok Dieve, kad Jums ir toliau sektųsi kurti tą vienybę, ligi atsikurtų laisvą Lietuvą!

Geriausios kloties linkėjimas, lieku vienas -

Nežinomas Karžygis.

Los Angeles,
California.

* * *

Nepriklausoma Lietuva

Geroji Ponia,

Aciu už Jūsų siuntinėjamą "Neprikl. Lietuvą". Džiugu matyti, kad lietuviai Kanadoje kaskart vis labiau stiprėja, daugiau sveičiasi bei dirba savo ir Tėvynės garbei. Iš pat gilumo širdies, linkiu Jums ir Jūsų Štabui, o ypač Jonui - niekad nepailsti.

Visad su Jumis,

Kun. Dr. J. Bogužas.
Waterbury, Conn.

* * *

Mielą Ponia,

Nuosirdžiai sveikinu Jus su "Nepriklausoma Lietuva"! Tiek pasispyventimo ir energijos tikrai Jūs galite suteikti.

Dieve duok, kad Jūsų darbas amžiais palaikytų kibirkstėlę Lietuvybės Amerikoje.

Visiems Jūsų šeimos nariams nuosirdžiausių linkėjimų, ir neužmirškite senukės.

Jūsų,
Bronė Bernotaitė-Darlys.

New York, N.Y.

* * *

Didž. Gerb. Redaktore!

Jūsų redaguojamą žurnalą "Neprikl. Lietuva" gaunu, aciu. Su siuo laišku, prisiunčiu \$5.00, ir linkiu pasisekimo turėti daug skaitytojų ir gerų rėmėjų.

Su pagarba,

M. Januška.

* * *

Gerbiamoji Redakcija!

Iš visų kampu plaukia simpatija bei linkėjimai Jūsų leidžiamam žurnalui "Nepriklausoma Lietuva"; tai matoši iš laišku ir rastu. Ir žinoma ne tik tai tie simpatizuoja kurie viesai išsireiškia, dar daug daugiau yra tylinčių, kurie irgi nemaziau myli ir džiaugiasi tokia gražia - turininga spauda.

Kiekvienas stengiasi kuom pagelbėti, kad palengvinus žurnalo išleidimą, mes taipgi norime bent kiek prisidėti, taigi su šiuo laišku prisiunčiu "Money Order" sumoje \$12.50, žurnalo reikalams; kuriuos suaukojo Winnipego ir apiclinkės lietuviai.

Malonėkite priimti nuo mūsų nors tą kuklią auką.

Su aukšta pagarba,

Vera Zavadskienė.

St. Baniface, Man.

* * *

Gerb. Redaktore!

Širdingai ačiu už prisiuntimą mūsų "N.L." žurnalo. Nors ir nebuvau užsisakęs tą Jūsų malonų laikraštėlį, bet vis nuolatos jis atsilankydavo į mūsų namus, ir kiekvieną kartą išpuodingesnis darsi. Be to, tankiai randame savo buvusių draugų bei pažįstamų šį tą parasyta ar šiaip jau kuom nors prisidėta ji patobulinti.

Taigi šiame laiške prisiunčiu \$5.00, prašydamas, kad ir toliau mus nepamirštute ir siuntinėtute mums tuos zavejančius rašinėlius.

Taigi dar kartą sakau ačiu, ir linkiu nuo širdies Jung ir Jūsų bendradarbiams stiprybes, pasisekimą, ir Aukščiausiojo palaimos Jūsų kilniuose darbuose bei sumanymuose.

Su pagarba,

M. Stankevičius

Waterbury, Conn.

* * *

* * *

*

Montreal, sausis-January, 1943.

Sveikinu su Naujais Metais!

Aš Lietuvių Tarybos vicepirmininkas M.L., turiu garbės pasveikinti visus lietuvius ir lietuves su Naujais Metais.

Sveikinu "Nepriklausomos Lietuvos redakciją ir administraciją, kartu dėkoju už Jūsų darbus ir pasisventimą lietuvių ir Lietuvos naudai, vienok negaliu nusverti, kuriam daugiau kreditas priklauso, kad žmonės nepasipiktintų minint vieną asmenį per daug kartų. Dorasir sąžiningas žmogus dirba ne tam, kad būtų keno nors išaukštintas; bet priešingai jie patys išsina viesumon, jeigu to verti.

Gamta apdovanojo mus protu, sveikata nevisus vienodai. Bet vistiek ji yra teisinga; neužmirškime, kuriam daugiau davė, iš to daugiau ir reikalauja. Taip mokslas remiasi ant tokio principo. Taipgi ir turta, mes ji įgyjam - ir galim nustoti. Šiandieniniai pavyzdžiai parodo. Krinta, virsta žmonių gyvybės, kaip medžiai nuo vėtros. Nyksta turtas, sveiko proto pagamintas ir už tai negalimą kaltinti gamtos, kalti patys žmonės. Gamta išduoda gausingą derlių pertekliui, ir už kuria mes nešam dėkingi. Mokslininkai pripažįsta, kad ir gamta su visais savo gyvūnais, augalais ir kūnais, nusilenkia viršgamtinėi jėgai. Saulė duoda šviesą ir šilumą, mūsų mylimai motinai žemei, kuri mus augina ir maitina...

Gamtininkai pastebi metų pasikeitimą, astronomai - žemės sukimas ir tiria kitus dangaus kūnus. Moksleivis pastebi žmogaus puolimą, būdi žmonija....

Mūsų tėvai, mokytojai, ipareigojo: švieskis ir kitus šviesk. Buk pavidys dorų darbų.

Žmogaus gyvenimas, tai mokykla. Mokinkimes doro ir gražaus gyvenimo vieni iš kitų.

Pradėdami šiuos metus, eikime žingsnis po žingsnio prie idealo teisingo.

Mykolas Lukošius.

Montreal, Que.

Didžiai Gerb. Marija Aukštaite,
Myliu tave kaip motiną,
kaip seserį, rodos tik prie ta-
vęs saukdamiesi busim suraminti
ir paguosti.

Girdedama, jūsų malonius
žodelius per "Nepriklausomą Lie-
tuvą, kad visi žurnale bendrautų
ir kiek galėdami padėtų, tai ir
aš, nors tik bandau plunksną, bet
negaliu rankų nuleidus sėdėti Ju-
sų žodžiams skambant: "pagelbokit,
padekit".

Taigi siunčiu savo apysakai-
tę, su kuria trokštu prisidėti prie
Jūsų plunksnos.

Be to, reiškiu gilią užuo-
jautos dėl Jūsų senelos mirties,
o Jums linkiu sveikatos ir stip-
rybės Jūsų darbuose.

Julija Liaukevičienė.

Mac Greger, Man.

* * *

Gerbiamoji M. Aukštaite,

Mes visa Pilkauskų šeima,
siunčiame Jums ir visam "Nepri-
klausomos Lietuvos" Štabui lin-
kėjimus su Naujais 1943 Metais.

Taipgi sveikiname visus
"Nepriklausomos Lietuvos Darbuo-
tojus ir darbuotojas ir tikimes,
kad Tamstų leidžiamas žurnalas
isaugės į gražų ir puikų Kanados
lietuvių leidinį.

Šis žurnalas visiems patin-
ka, kam tik papuola į rankas. Jis
suteikia džiaugsmo ir ramumo, to-
dėl garbė mums Kanados lietuviams
tureti savo tokią gražią ir vertin-
gą spaudą.

Aš visuomet gavęs "Nepri-
klausomą Lietuvą" - tris sykius
nepraleidžiu perskaityti ir ki-
tiems patariu užsiprenumeruoti.

Nepriklausoma Lietuva

Kurie jau užsisakę "Nepriklau-
somą Lietuvą", patenkinti ir
dekingi tiems, kurie savo jė-
gas atiduoda mūsų visų gerui.

Čia siunčiu Tamstai prenu-
meratą vieno savo draugo p.
Aleknavičiaus.

Su geriausiais linkėjimais,
Juozas Pilkauskas.
New Toronto, Ont.

* * *

Gerbiamoji p. Redaktorka,

Sveikinu aš Tamstą per ši-
tą laiskelį su Sv. Kalėdoms
ir Naujais Metais, linkiu sv-
laukti Jums ir mūsų žurnalui
daug laimės ir pasisekimo.

"Nepriklausoma Lietuva"
man labai patinka, čia siun-
čiu \$1.00 savo prenumeratai
ateinantiems metams.

Viso geriausio.

Su pagarba,

B. Mazulevičienė.
Bondiess, Alta.

* * *

Gerbiamoji Redakcija,

Linkiu Tamstoms daug jėgų
1943 metams.

Aš mėgstu "Nepriklausomą
Lietuvą" skaityti, prašau ir
toliau man siuntinėti. Tik
pageidaučiau, ar neturėtumet
galimybes leisti bent du kar-
tu per mėnesį?

Aš gyvenu ūkėje su savo
šeima daugiau lietuvių čia nė-
ra.

Pas mus šią savaitę labai
labai šalta; kartais 60 ze-
niau nulinio.

Įdedu į šį laišką vieną
dolėrį.

Su pagarba,
P. Ozalas.
Glaslyn, Sask.

* * *

